Maros Ildikó kérdezi Veszprémből, hogy való-e hetedikes lánynak huzatruha. De még mennyire! Nézd ezt a csinos fazont! Ha tetszik, ilyenre varrasd.

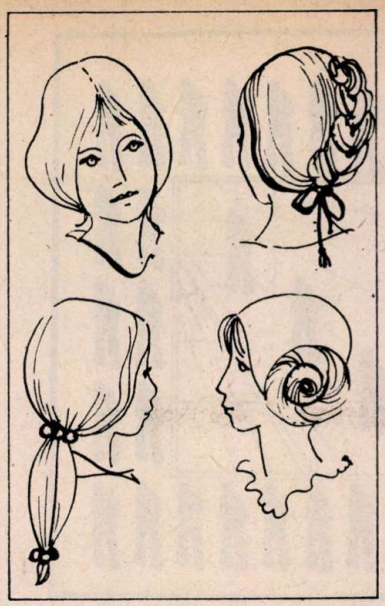

Hosszú a hajad?

Szép, de csak akkor, ha nem lóg a szemedbe.

Főleg az iskolában, órákon!

MELYIKET SZERESSEM?

— Az egyiknek magnója van, a másik viszi a táskám, a harmadik megcsinálja a matekdolgozatom...

REJTÉLY

— Mit esznek ezen a fiúk? Csupa ócska cuccban jár!...

BALLAGÓ-TARISZNYA

Színes hímzőfonallal, 14×34 cm nagyságú aprókockás kelim vászonból, keresztszemes öltéssel hímzett motívumokkal készíthetjük az együtt töltött évek emlékeit őrző ballagó-tarisznyákat.

MUNKAMENET: A méretre vágott alapanyagot félbehajtjuk, s a hajtásvonalba eső kockasort fércöltéssel megjelöljük. A díszítő motívum hímzését, vízszintes irányban leszámolva a kockákat, középről kiindulva, jobbra-balra haladó sorokkal készítjük. A bemutatott két virágbokrétás mintán kívül, népművészeti motívumkincsünk számos lehetőséget biztosít a tarisznyák díszítésére. Ha eredeti népművészeti motívumot alkalmazunk, minden esetben az alkalmazott színekhez is ragaszkodjunk.

ÖSSZEÁLLÍTÁS: A hímzésdíszes lapot, belső oldalon 1 cm szélesen összevarrjuk, felső szélen (lehetőleg apró kézióltéssel) a visszahajtott szélrészt kockánként eldolgozzuk. A színére fordított tarisznyát megtöltjük apró emlékekkel, s a hímzéssel azonos színű fonalból sodrott zsinórral összekötjük. Ajánlatos a zsinórt az oldalszéleken 1—1 cérnából varrt bújtatón áthúzva rögzíteni. A hajlított végű „sétapálcát" áztatott fűzfavesszőből készíthetjük.

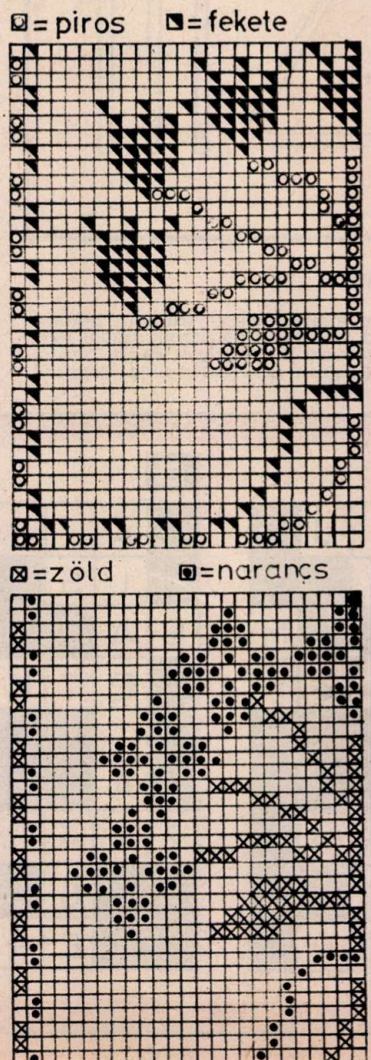

HÁZTÁJI TOTÓ

DÖNTSÉTEK EL, MELYIK VÁLASZ HELYES?

I. Melyik mosópor használható textília áztatásához?
1. Tomi Super
2. Mos—6
3. Biopon
4. Tükör

II. Melyik anyagot keményítjük?
1. tiszta selyem
2. vászon
3. gyapjú szövet
4. szatén karton

III. Mivel tisztítható a zsírfolt?
1. tej
2. benzin
3. vasalás, itatós között
4. terpentin

IV. Mivel távolítható el a tintafolt?
1. citromlé + só
2. forró vízben mosás
3. szalmiákszesz
4. víz

V. Melyik szert használjuk mosogatáshoz?
1. Ultra por
2. Ultra Daisy
3. Vok
4. Superdol

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: május 15.

*

A rejtvényeket Horváth Anna (keresztrejtvény), Forrai G. János, Füleki János, Ipacs László és Szitás György készítették.

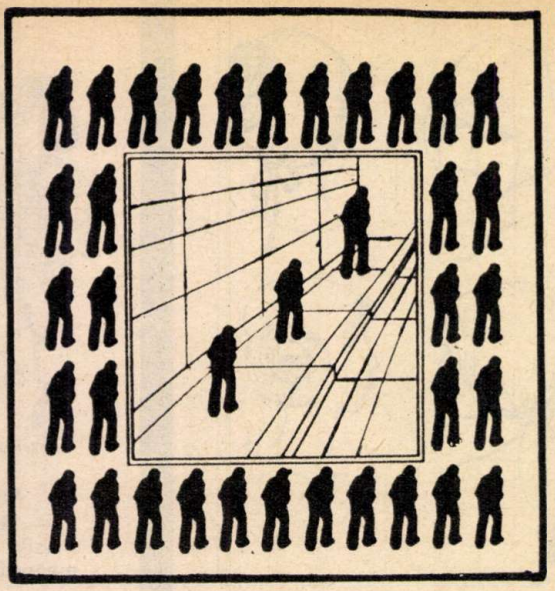

SZEMMÉRTÉKKEL

A három férfialak közül a legtávolabbi a legnagyobbnak tűnik. Vajon így igaz ez? Győződj meg róla!

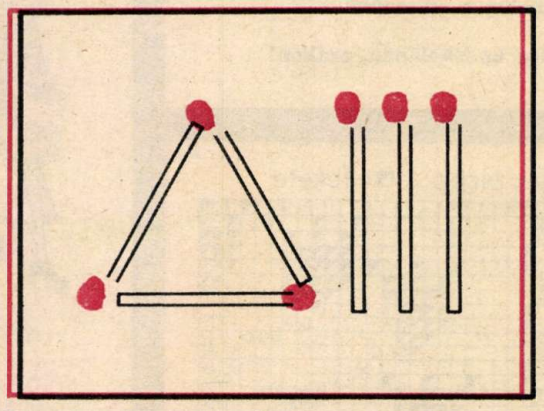

GYUFASZÁLAK

A rajzon látható gyufaszálakból kirakott háromszöget egészítsd ki az oldalt levő három szállal úgy, hogy négy egyenlőszárú háromszöget kapj! Természetesen ezt a valóságban csinálhatod meg. Hogyan?

NÉGYBŐL EGY

A három betűvel jelzett tábla közül melyiket kell az elsőre rakni, hogy összeolvasva egy aktuális jelmondatot kaphass?

A

B

C

KERESD A PAPAGÁJT, ADJ NEKI NEVET, HÁTHA A TIED LESZ!

A papagáj-akció elkezdődött. Játékunk főszereplője egy papagáj, amely május végéig hétről hétre elrejtőzik a lapban. Egy szó, egy rajz, egy fénykép vagy tipp segítségével azonban megtalálhatod. És meg is nyerheted! És ha a tied, megtanithatod beszélni!

Minden héten egy-egy papagájt és hozzá papagájházat sorsolunk ki!

Figyeld a lapot! Keresd a papagájt! Levelezőlapon jelezd, ha nyomára bukkantál. Címünk: Pajtás Szerkesztősége, 1137 Budapest, Jászai Mari tér 5. A borítékra írd rá: Papagáj-akció!

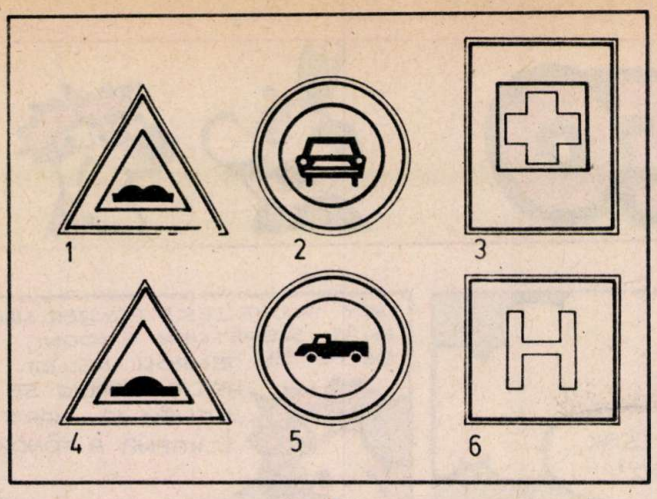

ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?

Ha igen, színezd ki a táblákat a megfelelő színekkel, majd párosítsd a számokat a következő meghatározások betűjeleivel!
a — Tehergépkocsival behajtani tilos!; **b** — Kórház: **c** — Elsősegélyhely; **d** — Egyenetlen úttest; **e** — Bukkanó; **f** — Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos!

SAKK

Régi újságokban lapozgatva, sokszor bukkanunk érdekességekre. Ilyen az alábbi feladvány is, melyet egy amerikai sakklap hetven évvel ezelőtt közölt azzal, hogy Bécsből küldték be hozzájuk.

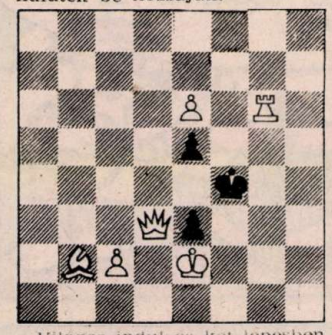

Világos indul és két lépésben mattot ad:

Az állás betűjelzésben: **Ke2, Vd3, Bg6, Fb2, gy: c2, e6 — Kf4, gy: e3, e5.** Megoldásul csak a kulcslépés küldendő be címünkre: Pajtás (Sakk) — 1137 Budapest, XIII., Jászai Mari tér 5. Határidő: május 25.

A 2. sz. Niemeijer-feladvány megoldása: 1. **Hd3—f4!** A helyes megfejtők közül könyvjutalmat kaptak: Csáji Attila (Budapest), Kosaras Ágnes (Besenyszög), Kovács Irma (Budapest), Márkus Attila (Nyíregyháza), Smuk József (Jánossomorja), Vasas László Zsolt (Encs) és Zsók György (Mucsfa).

Földeák Árpád

MEGFEJTÉSEK

14. SZÁM: HÍMES TOJÁSOK: A 4-es és a 9-es tojás egyforma. — LOCSOLKODÓK: A piros tojás Pistáé lett. — EGÉSZÍTSD KI!: A 3-as számúval. — ITT A HÚSVÉT!: Juhász Gyula, Roggeven, Parasztbecsület. — DALOLJUNK.: „Tavaszi szél vizet áraszt."

15. SZÁM: NE HAMARKODD EL!: 1—11 zsebóra-karóraszíj, 2—8. kajak-szimpla evezőlapát, 3—5. katicabogár-madár, 4—6. Trabant-kurbli, 7—9. indián-bumeráng, 10—12. vízimalon-Don Quijote, 13—16. kukta-fedő, 15—18. tintásüveg-golyóstoll, 19—20. festmény-kétágú létra, 21—23. borotva-pipereszappan, 22—24. tigris-Afrika. — ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?: a—6, b—3, c—4, d—2, e—1, f—5. — PETŐFI ÍRTA: „Múlt és jövőé a barátság." — OLASZ VÁROS: Torino (itt élt Kossuth) — EGYMÁS HEGYÉN-HÁTÁN: 12 háromszög, 9 kör és 6 négyszög. — NÉGY SZÓ: Gyalogos, maradi Európa, betúrt. — KARIKATÚRÁK: Az elsőn: a kígyó nem tudja megtartani a függőágyat. Nincs a képen árnyék. A másodikon: Az árnyék nem jó helyen van. — **1—2—3:** A baloldali felső nagy mezőtől elindulva: 2—1, 3, 2—3—1, 3, 3—1—2, 1, 3. Középen fentről: 1, 2, 3.

16. SZÁM: NÉVNAPOK: Norbert, András, Péter, Olga, Lujza, Elza, Orbán, Nándor. A történelmi név: Napoleon. — GÖRGÖK: Az 1-es és a 2-es ellenkező irányba, a 3-as pedig azonos irányba. — ÚTTÖRŐMÚLT: Úttörők a hazáért. — ISMERED A KRESZT?: a—6, b—2, c—1, d—3, e—4, f—5. — FELELJ, HA TUDSZ!: 2, 1, 2, 1, 2, 2, x. — GYARMATOKBÓL SZABAD ORSZÁG: India, Zaire, Angola, Goa. — KÉPREJTVÉNY: Tízen Túliak Társasága.

17. SZÁM: EGY A HARMINC KÖZÖTT: A bal felső 1-es kocka nem illik a képbe. — REPÜLŐGÉPEK: 11. — JÁTÉKOS MATEK: 1850 + 33 = 1883.

\+ — +

20 — 14 = 6

1870 + 19 = 1889

KÉPREJTVÉNYEK: szaladgál, faragcsál. — LEVELEK: A felső sorban levő 3 és az alsó sor első levele azonos. JÖN A MÁJUS: Gyöngyvirág, májusfa, orgona. — KÉPREJTVÉNYEK: megnyitás, sohanapján. — JÓ MEGFIGYELŐ VAGY?: 1-es, 7-es. — MI A CSATTANÓ?: — Egy cápa van az úszómedencében!.

NYERTESEK (14. sz.)

Bacsó Mária, Nagykőrös; Biri Géza, Csenger; Deli Katalin, Karcag; Gáspár Ferenc, Nagykanizsa; Kovács Anna, Kistokaj, Kozma Andrea, Miskolc; Kriston Valéria, Borsodbóta; Nagy Ágnes, Szombathely; Matolcsi Katalin, Berettyóújfalu; Mayer Rozália, Erdőmecske; Molnár Ágota, Becsehely; Németh Tamás, Budapest; Polyóka Attila, Szigetújfalu; Polgár István, Szombathely; Rácz Gabriella, Debrecen; Sztankó Ilona, Bajót, Tóth Ágnes, Vámosmikola; Török Zsolt, Szeged; Turán János, Kiskőrös; Várszegi Margit, Békéscsaba.

BÉLYEGGYŰJTÉS

A Magyar Posta **„Virágcsendéletek"** elnevezésű bélyegsorozatot adott ki. Egyes értékek: 40 filléres **(Munkácsy Mihály)**, 60 fill. **(Bogdány Jakab)**, 1,— Ft **(Csók István)**, 2,— Ft **(Halápy János)**, 3,— Ft **(Ripp-Rónai József)**, 4,— Ft **(Tornyai János)**, 5,— Ft **(Koszta József)**.

A bélyegképek reprodukciói a festmények színeinek megfelelően. A sorozat 370 000 fogazott és 4.700 fogazatlan példányszámú.

Hollandiában (Amsterdam) megrendezésre kerülő Nemzetközi Bélyegkiállítás — AMPHILEX — alkalmából a Magyar Posta 3,— Ft névértékű bélyeget ad ki.

THAIFÖLDÖN nagy hagyományai vannak a bábjátéknak.

Rejtvény: Első alkalommal melyik évben adott ki a Magyar Posta „Május 1." tiszteletére emlékbélyeget?

A helyes megfejtést beküldők között bélyegeket sorsolunk ki.

Dr. Légrádi Dezső

ANYÁK NAPJA

Sok költő írt szép verset az édesanyjáról. Rejtvényünk fő soraiban néhány nagy költőnk nevével találkozol, olyanokkal, akik édesanyjukhoz írt verseikben emeltek örök emléket nekik.

VÍZSZINTES: 1. Több, mint rokon — sokszor. **5. Szabadságharc költője. „Anyám, anyám" c. versében emlékezik édesanyjára.** 10. Hacsaturján személyneve. 11. Szovjet repülőgép típus betűjele. 12. Veszprém folyója. 13. Csomó. 14. Könnyű táncba vinni — a mondás szerint. 16. Irány. 17. Mutatószó. 18. Betakarja. 20. Nem látszik ki belőle semmi. 22. Milliók szórakozása. 24. Nem mindig verskellékek, névelővel. 26. Kettős betű. 27. Szintén. 29. Szedi a lábát. 30. Mutatószó. 32. Nóta. 34. GR. 35. Enyém, . . ., övé. 36. **„A szegény anya" c. versben a múlt század nagy költője szól édesanyjáról.**

FÜGGŐLEGES: 1. **Szekszárdon született nagy költőnk. „Anyám nevére" című versében ír édesanyjáról.** 2. Zamat. 3. Szójárulék. 4. Bizony. 5. Neves francia sanzonénekesnő, Edith. 6. Másfelé irányít. 7. Felfelé menő rokon. 8. Inába szállt a bátorsága. 9. Erre a helyre cipel. 14. Háromnegyed ütemű tánc. 15. Emelkedett hangú költemények. 18. Bárányka. 19. Korjelzés, röviden. 21. Kicsinyítő képző. 23. Megint. 25. Bolygó. 27. Regényét Gárdonyi írta meg. 28. Maró folyadék. 30. . . . Mail, légi posta. 31. **Csinszkának nevezte feleségét ez a nagy magyar költő. „Az anyám és én" a vers címe, amelyben édesanyjáról emlékezik.** 33. Fegyvert használ. 35. A tantál vegyjele.

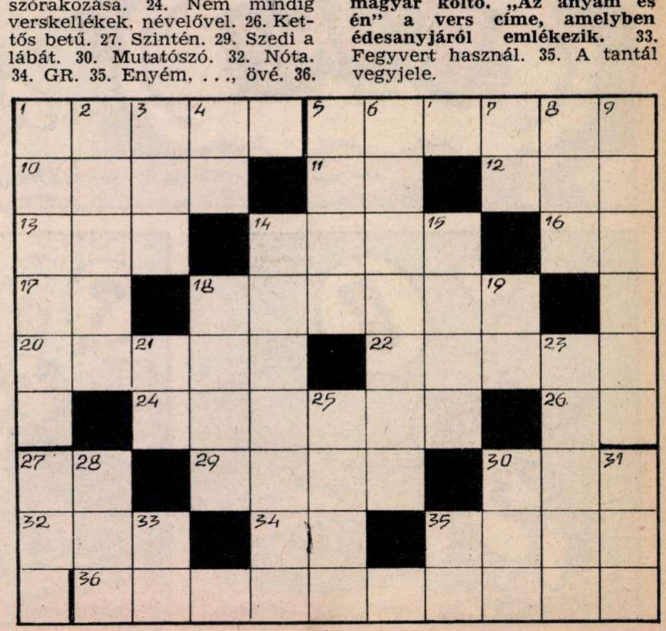

LEO

VISZLÁT, TEKNÖS TERKA! MEGYEK, SÉTÁLOK EGYET A VÁROSBAN.
VÁRJ CSAK, LEO!

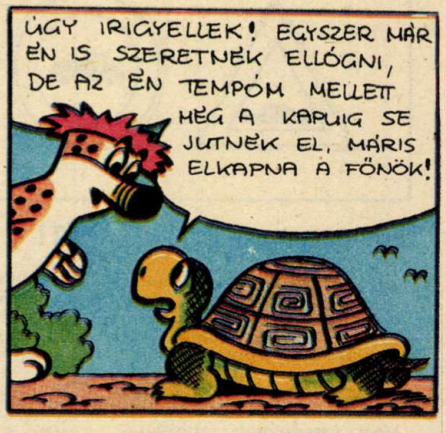
ÚGY IRIGYELLEK! EGYSZER MÁR ÉN IS SZERETNÉK ELLÓGNI, DE AZ ÉN TEMPÓM MELLETT MÉG A KAPUIG SE JUTNÉK EL, MÁRIS ELKAPNA A FŐNÖK!

SZEGÉNY TERKA! MILYEN IGAZSÁGTALAN EZ A TERMÉSZET ....
!

REMEK ÖTLETEM TÁMADT! SZERZEK NEKED IS EGY KIS KIMENŐT.
?

RAKÉTA MEGHAJTÁSÚ TEKNÖS LESZEL! OLYAN GYORSAN FOGSZ INNEN KIJUTNI, HOGY A FŐNÖKNEK MÉG SÓHAJTANI SE LESZ IDEJE.

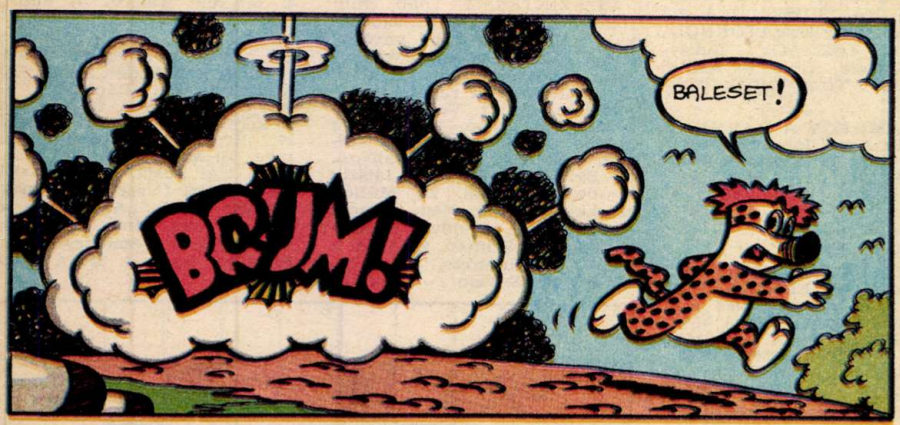
BALESET!
BOUM!

KLÓN!

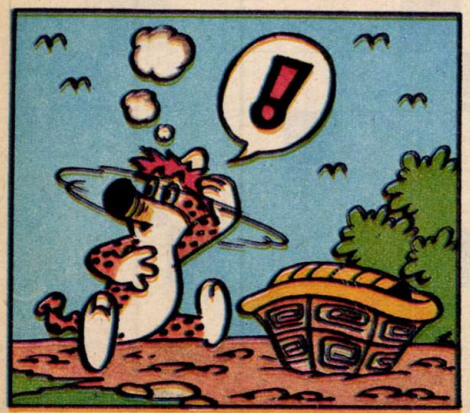
!

BOCSÁNAT, KEDVES KOLLÉGA, NEM LÁTOTT ERREFELÉ EGY VÖRÖSBUNDÁS, FEKETEPÖTTYÖS NAGYSZÁJÚ GÁZEMBERT ?
?
LEÓT ?! NEM, NEM IS ISMEREM!

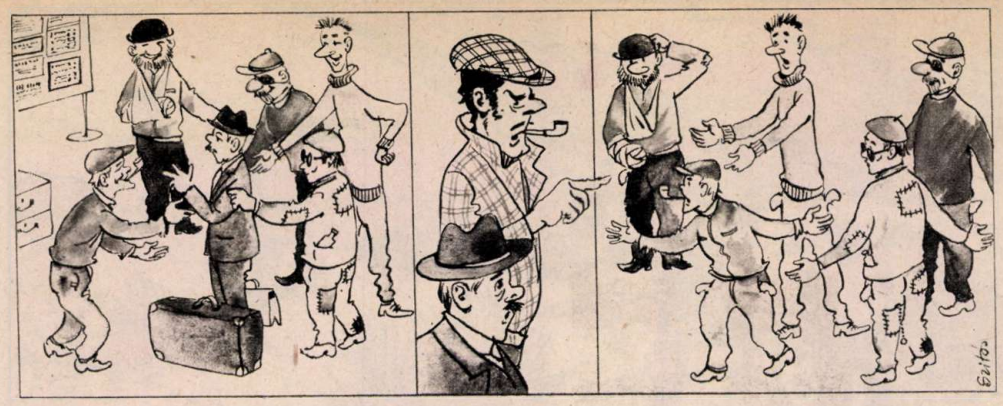

EGYSZERŰ NYOMOZÁS

Mr. Kethel vonatára várt a Paddington állomáson. Tapasztalatlan lévén fűhöz-fához fordult: mondják meg, melyik vágányra jön be a liverpooli gyors. Az „Öt vagányok" bandája éppen a vágányok között ődöngött áldozatra vadászva, hamar körülvették a tapasztalatlan utast, s oly alaposan felvilágosították, hogy aranyláncon függő zsebórája bánta. Mr. Kethel hamar észrevette kedvenc időmérőjének eltűntét, meg is rémült volna, ám szerencséjére épp arra sétált egy híres detektív-főfelügyelő, aki megkérdezte tőle, miért van úgy megrémülve.

— Aha! — mondta később a nagy detektív —, gyerünk csak a vagányokhoz. — Azok tagadtak körömszakadtig, kifordították zsebeiket is, hogy náluk semmiféle ketyegő nem található. Ám a detektív morcosan ráncolta szemöldökét.

— Csak semmi cécó gyermekeim, a tolvaj köztetek van: ott az a ... igen te, add elő szépen azt az órát!!!

Az óra előkerült. De marad a kérdés, melyik vagányra mutatott, s hogyan jött rá, hogy ő a tolvaj?

BÖLCS MONDÁS

Ha az ábra szótagjait helyes sorrendbe rakod egymás mellé, egy ismert közmondást kapsz megfejtésül. Hogy szól ez a közmondás?

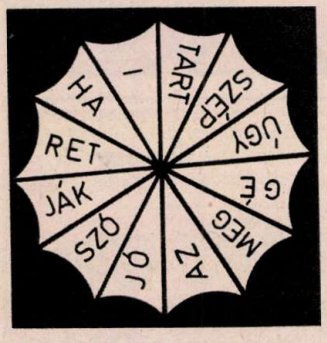

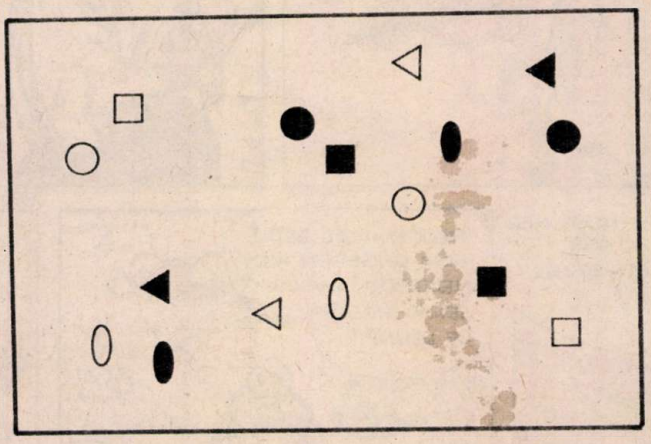

CSERE-BERE

BÉLYEGGYŰJTŐK VAGYUNK: Molnár Katalin, 2345 Apaj, Dobó I. u. 15.; Darvas László, 2030 Érd, Munkácsy M. u. 32.; Berki Ilona, 3663 Arló, Dózsa Gy. u. 186.; Szabó Erzsébet (színészképeket is) 4150 Püspökladány, Damjanich u. 29.

KÉPESLAPOT, KÁRTYANAPTÁRT, SZÍNÉSZKÉPET CSERÉLÜNK: Csoszó Gyöngyi, 8700 Marcali, Katona J. u. 13.; Lajtos Terézia, 9351 Babót, Zöldmező u. 6.; Horányi Zsuzsa, 4400 Nyíregyháza, Északi krt. 21.; Siró Mária, 2310 Szigetszentmiklós, Gábor Á. u. 17.; Kozma József, 2750 Nagykőrös, Hangácsi u. 54.; Tatár Mária, 2254 Szentmártonkáta, Táncsics M. u. 6.; Németh Ilona, 8739 Nagyszakácsi, Kossuth L. u. 59.; Pozsonyi Éva, 4811 Kisvarsány, Lenin u. 35.; Kedves Marianna, 3907 Tállya, Rákóczi F. u. 55.; Skrinyár Ildikó, 2800 Tatabánya, Népkert u. 19.; Szabó Ágnes, 6111 Gátér, Bajcsy-Zs. u. 36.

SZALVÉTÁT GYŰJTÜNK: Fórián Margit, 8653 Ádánd, Ady E. u. 11.; Tóth Katalin, 3300 Eger, dr. Nagy J. u. 20.; Tímár Ilona, 5000 Szolnok, Napsugár u. 20/a.

JELVÉNYT CSERÉLEK: Mészáros Márta, 4231 Bököny, József A. u. 2.

KÖNYVJELZŐT ADOK ÉS VÁROK: Cser Katalin, 2475 Kápolnásnyék, Vándor u. 4.

RÁGÓGUMIS, CSOKISPAPÍRT, SÖRÖSCÍMKÉT, BÉLYEGET, TÁJKÉPES KÉPESLAPOT CSERÉLÜNK: Lebenov Edit, 2737 Ceglédbercel, Dózsa György u. 14.; Khol Erika, 6500 Baja, Petőfi Sándor u. 73.; Németh László, 9600 Sárvár, Székely Mihály u. 10.; Bari Terézia, 3663 Arló, Dózsa György u. 148.; Rácz Gyula, 4624 Tiszabezdéd, Virág u. 1.

JELEK ÉS VONALAK

Kösd össze egymással a rajzon látható azonos jeleket úgy, hogy a vonalak ne keresztezzék egymást.

TITKOSÍRÁS?

Az is lehet, de egy kis ügyességgel könnyen elolvashatod. Így aztán meg tudod mondani, hogy ki az a három híres magyar feltaláló, akinek a neve benne rejtőzik.

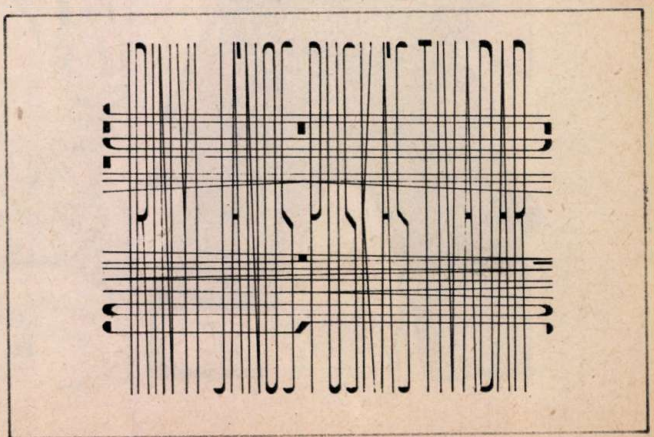

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 121-541, 121-549, 121-989.

Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.1101 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030–9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztők: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

OKADA megmenti a nép kincsét 12.

A harmadik nap délutánján meglátták a lemenő nap fényétől vörösen csillogó folyót.

VÉGRE, ITT A PECOS FOLYÓ! INNEN MÁR MAGUNK IS ELTALÁLUNK SANTA FÉBE! VÉGE A BOLYONGÁSNAK!

NINCS MÉG MINDENNEK VÉGE, WILLY! VAN ITT MÉG EGY KIS DOLGUNK!

BED, MIT CSINÁLSZ?!

1633

AZ ÖREG RÉZPOFÁJÚ MOST MEGFIZET AZÉRT, HOGY HIÁBA BOLONDÍTOTT MINKET EZZEL A BIVALYBŐRREL!

Bed célbavette Kha-Hinát.

MEGŐRÜLTÉL, BED! NEM ENGEDEM, HOGY MEGTEDD! ENNEK SEMMI HASZNA SE LENNE!

WILLY, HÁTRÁBB!!

A puska eldördült. Kha-Hina és Willy sebesülten rogytak a földre.

VRAAMMM AAAAH!...

A „Sharps" puska egy-egy töltényéből, több mint 400 ólomsörét szóródott szét.

/FOLYTATJUK/

77|19
XXXII. ÉVF. • 1977. MÁJUS 12. • ÁRA 2,– Ft
PAJTÁS

Scharf Claudià a TTT riportere

FOTÓ: WAGNER MARGIT

Úgy tíz évvel ezelőtt jártam szebarangoltam szűk utcáit, megcsodáltam a végvári harcok egykori színterét, a Jurisich-várat, a várárok virágait, aztán azt mondtam: ez az ország legszebb kisvárosa!

Azóta nagyot nőtt a város, új házai, telepei születtek, rendbe hoztak sok műemléket, de régi, középkori hangulatát, báját nem veszítette el. 1532-ben Jurisich Miklós vívta itt élet-halál harcát ezer emberével a nagy Szolimán sokezres serege ellen. A 25 napig tartó küzdelem visszavonulásra kényszerítette a Bécs elfoglalására induló török hadsereget. Ennek a csatának az emlékére 11 órakor ma is megszólalnak Kőszegen a harangok.

A kuruc világban Bezerédi Imre innen vezette portyáit az osztrák területek ellen. És itt született Hadik András tábornagy, a híres hadvezér, aki a hétéves háború idején még Berlin városát is megsarcolta.

De Kőszeg városa nemcsak műemlékeivel csalogatja vendégeit. Subalpin (havasalji) éghajlata miatt sok növényi ritkasággal is büszkélkedhet. Találunk a városban mammutfenyőt, mocsári ciprust, japán fenyőt, kecskerágófát, tiszafát, kínai aranyfát, fenyőt és sok más botanikai ritkaságot.

A régi iskolaváros az idén másodszor rendezte meg a televíziós gyermekműsorok és gyermekfilmek szemléjét. A vendégek — gyerekek és felnőttek — a jobb gyermekműsorok érdekében folytatnak eszmecserét.

Gebri Antal

Fotó: Wagner Margit

KŐSZEG VENDÉGEKET VÁR

Kőszeg, az ország egyik legszebb, legmagasabban fekvő városa májusban vendégül látja a Televíziós Gyermekműsorok és Gyermekfilmek Fesztiváljának résztvevőit

Miénk a legnépesebb

Lovaggáütés. Verebély Iván és a Gepárd őrs a „Papírsárkány" című műsorban

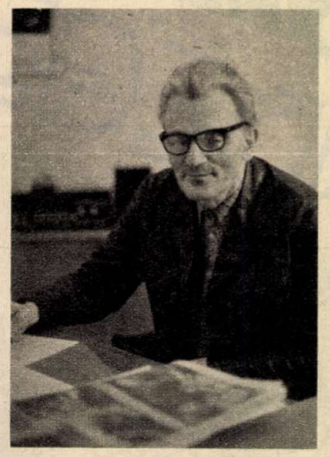

Sándor György, a Magyar Televízió közművelődési igazgatója

A TIZENÉVESEK ÖRÖME

Ha Sándor Györgyöt, a Magyar Televízió művelődési igazgatóját a Kedves ismerős című rovatunkban mutatnánk be, szüleitek közül bizonyára sokan kiáltanának fel így: „Nekem is ismerősöm!"

Az elmúlt évtizedekben mindig ott volt, ahol tehetett valamit a gyerekekért, ahol tevékenyen segíthette az ifjú nemzedék nevelését. A hőskorban vezetője a Rádió gyermekosztályának. Az 1956-os ellenforradalom után azok közé állt, akik szövetségünk újjászervezésén munkálkodtak. Most pedig ezernyi teendő közepette azon fáradozik, hogy a tizenévesek örömüket leljék a televíziózásban, a „varázsdoboz" életük alakításának iránytűje legyen. Egyik szervezője a televíziós gyermekműsorok és gyermekfilmek kőszegi szemléjének is.

— Mikor került sor az első szemlére?

— 1976 tavaszán. Akkor a művészi szórakoztató műsorok álltak reflektorfényben, az idén elsősorban azokat vonultatjuk fel, amelyek a serdülők közéleti munkáját tükrözik és ösztönzik. Meggyőződéssel valljuk, hogy a gyermek csak korban, tudásban és tapasztalatban különbözik a felnőttől. Aktív társadalmi életet élő személyiség, aki önmagát formálva a közösséget is alakítja.

— Arra kérem, említsen meg néhányat a szemle műsoraiból és filmjeiből.

— Ötletvásár, Melyiket az ötezerből, Vendégségben a Pajtásnál, Szülőföldünk, Beszéljük meg, Miértek és hogyanok, Papírsárkány, Tótágas, Ludas Matyi, Csutak a mikrofon előtt...

— A műsorok többsége egy kicsit már történelem. Tavalyelőtt vagy tavaly mutatták be. Miért van szükség a feleleventésükre?

— Számvetés és előreléptés végett. A mai gyerekek számára a televízió már olyan természetes tartozéka a lakásnak, mint a bútor, a villany, a vízveze-

Kíváncsi kamera. Egy matematika óra közvetítése a „Sippal-dobbal" című műsorban

zsüri

EZ A VÉLEMÉNYÜNK

Tetszik vagy sem? Szórakoztató, játékos, vagy éppen unalmas? Legyen bármilyen, egy biztos: mindenképpen tanulságosak azok a vélemények, melyek a televízió gyermekműsoráról szólnak, s melyeket most egy csokorba gyűjtöttünk...

ték. Sokak szerint az iskolai tanulás és az alvás között legtöbb időt a tévé előtt töltik. Senki számára nem lehet közömbös, hogy elfecsérlik vagy kamatoztatják ezeket az órákat. Egy bölcs görög mondás szerint az építésznek tudni kell felépíteni a házat. De hogy milyen az a ház, csak az tudja igazán, aki lakja. Kőszegen igyekszünk megvizsgálni, hogy mit tettek az „építészek" és hogyan vélekednek a „lakók".

— Maradjunk csak a „lakók"-nál. A gyerekek hogyan kapnak szót?

— Aki tavaly ott volt Kőszegen, láthatta, hogy mi rendelkeztünk a legnagyobb létszámú zsürivel. Hiszen a felnőtt szakértők mellett seregnyi fiú és lány kapcsolódott be a vitába. Kőszeg és környékének gyerekei saját készülékükön láthatják most is a bemutatókat. A gyerekek eljöhetnek a művelődési központba, a Jurisics-vár lovagtermébe, a Szabadság filmszínházba, egyszóval mindenhová, ahol adás lesz. A kőszegi Kossuth Zsuzsa általános iskola Papírsárkány és TTT klubjában személyesen találkozhatnak a hasonló nevű műsorok alkotóival. A város úttörői csillagkereső akadályversenyen játszhatnak együtt. A szemle különlegességeként ugyanolyan fórumot tervezünk, mint amilyen a felnőtteknek szokott lenni a tévében. Vezetője Sugár András. A gyerekek kérdéseire az úttörőszövetség, Vas megye és Kőszeg város vezetői válaszolnak.

— Őszintén szólva, irigyeljük a házigazdákat. Reméljük, kárpótolni fog bennünket a következő. Beszéljük meg műsor. Olvasóink kívánságát tolmácsolom, amikor arra kérem Önt, hogy hívják kamerák elé az ország legtekintélyesebb vezetőit is. A hiedelmekkel ellentétben a gyerekeket nemcsak a játék, hanem minden érdekli, ami itthon és külföldön történik.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

A műsor, vagy a film csak akkor lehet jó, ha azok, akiknek szánták, meg is értik, ha azoknak tetszik is. Ezért fontos, hogy az alkotók a néző, a gyerek véleményét is meghallgassák, ha hozzájuk akarnak szólni. Ezért kérik a gyerekek véleményét Kőszegen is a Televíziós Gyermekműsorok és Gyermekfilmek szemléjén.

Csokorba szedtünk néhány „bírálatot" a tévéműsorokról a kőszegi 1714-es számú Zrínyi Ilona Úttörőcsapatban.

BOROMISSZA TIBOR: Sok olyan adás van, amiből az ember megtanulhatna valamit — egy táncot az Aprók táncából, egy dalt a Dúdolóból, de sajnos ehhez nagyon kevés a műsoridő.

NAGY ERIKA: Jó sorozat a Cimbora és a Kuckó, de nem jó az adási időpont. Ugyanezt mondhatjuk a TTT-ről is. Az adási időben csaknem minden iskolában szakkörök vannak. Pedig jó lenne látnunk, mert sok ismeretet ad, rendkívül érdekes. Nyugodtan lehetne havonta két TTT is!

PRISZNYÁK MÁRIA: A Papírsárkány túl modern, zavaros. Még mi nagyok se értjük, hát a kisebbek! Mi úttörők, leginkább vasárnap délelőtt nézhetnénk a tévét, de ilyenkor jóformán csak óvodásoknak szóló műsort sugároznak.

SZÁSZ JUDIT: A Deltát újabban annyira későn közvetítik, hogy nem tudjuk nézni. Jó lenne valamilyen hasonló műsor gyereknek is. A Barátom Bonca érthetetlen volt. Ne higgyék a felnőttek, hogyha egy filmben gyerek is szerepel, az már jó gyerekfilm!

BRUCHNER ILDI: A Zsebtévé elromlott. Unalmas, egyforma lett.

POLHAMMER ÉVA: Sok olyan tévéjáték kellene, mint az utolsó padban. Szép volt és gondolkodóba ejtett bennünket.

BÁNHEGYI GABRIELLA: A Stop! kitűnő sorozat. Jobban megtanuljuk belőle a közlekedési szabályokat, mintha tanfolyamra járnánk! A felnőttek is szeretik.

PUHR MARIANN: Nagyon jók voltak a fórumok, de az úttörőéletről nagyon keveset látunk a tévében. (A külföldi úttörőkről még kevesebbet.) Úttörőknek szóló játékos fejtőröket is kellene adni rendszeresen...

A kőszegi úttörők ezekben a napokban sok tévéműsort újra megnézhetnek, sőt néhány ősbemutatót is láthatnak. A friss emlékek alapján természetesen többet tudnak róluk mondani, s véleményükkel segíthetik az alkotókat. Bízunk benne, hogy a tanácskozás hasznát a gyermekműsorok javulásán mérhetjük majd le.

Csutak, a népszerű gyerekhős nemcsak filmen jelenik meg előttünk... Nemrégiben mikrofon előtt mesélt újabb kalandjairól

A FOCI-SULI-TÓL A CSIMPOLYÁIG

A Magyar Televízió Gyermekosztálya az elmúlt esztendőben mintegy 258 órányi műsort sugárzott a legfiatalabb nézőknek. Ebből már gyerekjáték kiszámítani, hogy csaknem tizenegy napot kellett volna a képernyő előtt ülnünk, éjjel-nappal, ha egyhuzamban kerültek volna elénk a műsorok.

Változik-e a műsoridő ebben az esztendőben? — kérdeztem Gaál Ferenctől, a Televízió Ifjúsági és Gyermekosztályának helyettes vezetőjétől.

— Lényegesen nem. Megközelítően ugyanannyi idő áll rendelkezésünkre, mint tavaly.

— Melyek lesznek a legfontosabb műsorok?

— A TTT, az Ide süss, a Beszéljük meg, a Mindent bele, a Focisuli és a Cimbora. Ezek közül nézőink már jól ismerik a TTT-t a Cimborát. Találkoztak a Beszéljük meg és az Ide süss programjaival is. A másik két műsor csak később kerül a képernyőre. Az említetteken kívül természetesen a Kisdobosok műsora, a Kuckó, a Fabula és a Zsebtévé is jelentős.

— Milyen új sorozatokat láthatunk?

— A második negyedévben a Focisulit. A hét részből álló, ötven-ötven perces műsor előadások sorozata lesz — sok-sok focival. A Mindent bele októbertől havonta egyszer látható majd. Ez a műsorunk az Ügyesség-bátorság akcióra épül. Érdekesnek ígérkezik a Fotózz velünk sorozat, amelynek vezetője Korniss Péter lesz, és a Vakáció melódiában című ötrészes sorozat, amelyben öt iskola 4—4 tagú csapata egymást követő napon Európa zenében gazdag öt területét járja be, egyebek között énekelve, dallamvadászattal, ritmuspárbajjal, illetve ügyességi játékokat játszva. A pályaválasztási csúcsidőszakban jelentkezik a Melyiket az ötezerből? című műsorunk, amelyben hetente két-két szakmát mutatunk be a gyerekeknek. A mozgásra, a mozgáson belül pedig a vonallal megformálható vizuális jelenségekre szeretnénk felhívni a gyerekek figyelmét a négy részből álló Varázsvonal című sorozatunkban. A Sebő-együttes műsorában, a Duda, pikula, csimpolya szól című sorozatban pedig régi hangszerekkel és a hozzájuk tartozó zenei irodalommal ismerkedhetnek meg a nézők. Mindez csupán ízelítő, ezenkívül még sok érdekes, izgalmas műsoral akarjuk meglepni közönségünket.

— Milyen érdekesebb filmeket, színházi közvetítéseket láthatunk 1977-ben?

— Csak példaként: Aragó X-ool, Stan és Pan, Bozó filmsorozatok. A játékfilmek közül: Kalóz akadályokkal (NDK film), Bulecska (lengyel), Jack kapitány (szovjet), A császár új ruhája (francia).

— Egyebek között bemutatjuk Mándy Iván—Bíró Zsuzsa Csutak a mikrofon előtt című művét. Csukás István alkotását: a Süsü a sárkányt, Lázár Ervin írásaiból készült műsorunkat: A kisfiú és az oroszlánt. Ezenkívül több színházi koprodukciót, színházi felvételt sugárzunk majd.

— Műsoraik általában csütörtökön és vasárnap jelentkeznek. Várható-e változás?

— Szeretnénk, ha visszakapnánk keddi sugárzási napunkat is. Így jóval egyenletesebben oszlana meg műsorunk.

Bőcs Ferenc

AZ ŐSZINTESÉG MUNKAESZKÖZ

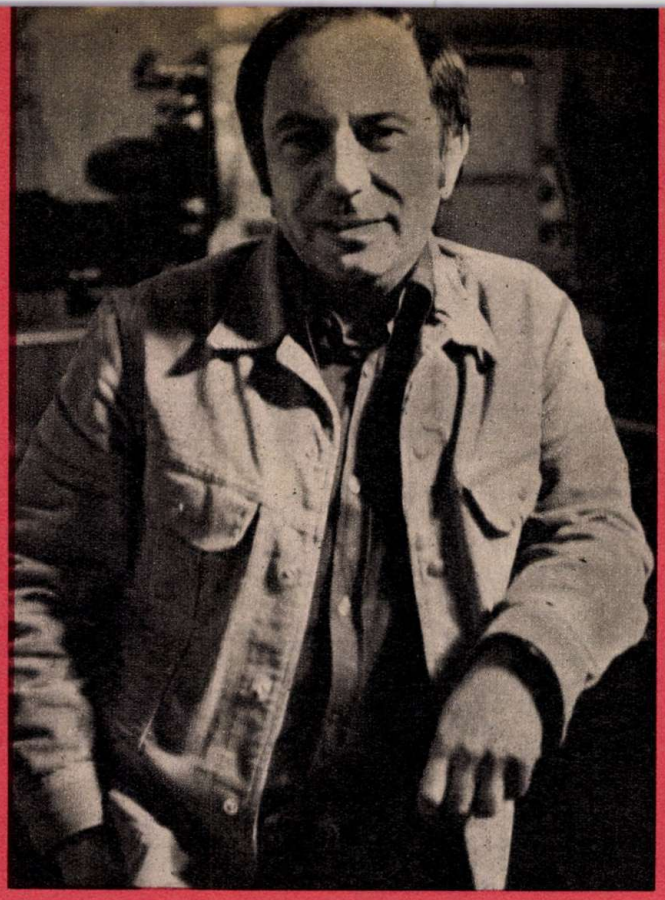

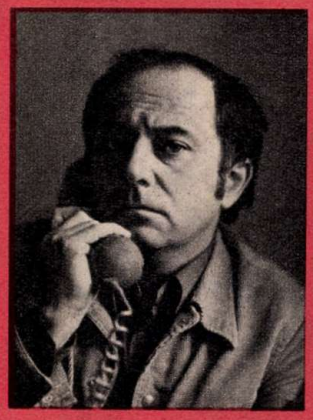

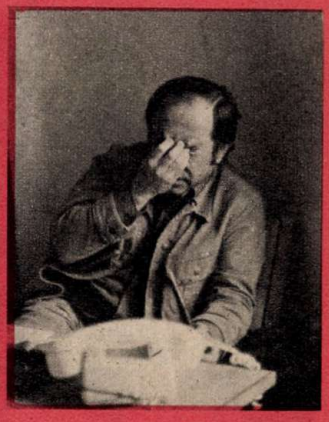

Vitray Tamás a televízióban csaknem húsz éve vezet műsort, készít riportot. És vetélkedőket talál ki. Korábban sokat utazott — most inkább, ahogy ő mondja: „csak ülök és mesélek". Persze ez csak tréfa, hiszen a tíz téli és nyári olimpiai közvetítéshez képest valóban kevesebbet szerepel a képernyőn, de így is sok a munkája. Az összetett és vegyes műsorok osztályának vezetője.

— Mit jelent ez a cím?

— Az osztály amolyan partizáncsoport jellegű, lecsap minden olyan érdekes témára, amellyel talán mások nem foglalkoznának. Jeligénk: a jó riportázs is lehet olyan szórakoztató, mint bármelyik másik műsor a televízióban.

— Milyen kapcsolata van a gyerekekkel, a gyermekműsorokkal?

— Először is: szeretem a gyerekeket. Kicsiket és nagyokat egyaránt. Másodszor: nekem is van két fiam. Harmadszor: minden alkalmat megragadok, minden meghívást elfogadok, ha gyerekekről van szó.

— Tavalyelőtt Horváth Ádámmal együtt nagyszabású gyermeknapi műsorra készültünk. A Városligetben, az Állatkertből, a Vidám Parkból és a Széchenyi-fürdőből élő kapcsolásos műsorral akartunk örömet szerezni. Ömlött az eső a közvetítés napján. Varga Laci, a szerkesztő kétségbeesetten könyörgött, hogy legalább húsz perc műsort hozzunk össze. Mit tehettünk? A gyerekek és a kritikusok szerint is jó volt a műsor. Tavaly, okulva a tapasztalatokból, úgynevezett „B" programra is készültünk. Így láthattátok a csepeli gyermeknapot.

A legnagyobb élményt nekem a sok kedves ifjú riportalany szerezte. Idén ismét felkért a gyermekosztály, hogy egy új sorozatnak — a „Beszéljük meg"-nek legyek a gazdája.

— Mit tud azoknak mondani, akik nem látták ezt a műsort?

— Hasonlít a felnőttek „Fórum" adásaihoz. Meghívunk úttörőket és közéleti személyiségeket. A gyerekek az utolsó pillanatig nem tudják, hogy kik lesznek a beszélgetőtársak, s azt sem határozzuk meg, hogy kit miről faggassanak. Szabad a gazda. S talán ezért olyan őszinte, ezért volt népszerű ez a műsor.

— Kell-e hangot, stílust váltani riport- vagy műsorvezetés közben, ha az alany felnőtt, illetve gyermek?

— Mindenkinek, tehát nekem is meg kell tanulnom azt, hogy a gyerekeknél nem a hangvétel a döntő, hanem az őszinteség. A felnőtteknél, sajnos, ez még nem vált „munkaeszközzé". Ezt bizony hozzá kell tanulni a gyermekműsorokhoz.

Engem mindenféle gyermekadás vonz, izgat és boldogan vállalom akár a tanulást, akár a közös szereplést a srácokkal.

Forrai G. János
Fotó: Szalay Béla

Készül a
Bezzeg a Töhötöm
című film.
Éppen fényt mér
a segédoperatőr

...S VÉGÜL A

A tévéműsor öt percig tartott.

Eszébe jut-e valakinek, hogy ezt a kis filmet az alkotók nagy gonddal, sok munkával, fáradtsággal készítették?

Hogyan készül egy tévéműsor?

Általában kétféleképpen: filmre veszik, vagy „egyenesben" adják.

Az író és a szerkesztő kitalálja, aztán az író megírja a tévéjátékot. A stáb elkészíti, s végül megjelenik a képernyőn.

A stáb? Az az alkotók csoportja.

Az elfogadott forgatókönyvet a rendező áttanulmányozza, szereplőket keres hozzá, megbeszéli az operatőrrel, majd a gyártásvezetővel, aki aztán megszervezi a forgatást. A kellékes beszerzi azokat a tárgyakat, amelyek éppen szükségesek. A berendező a helyszínt készíti elő, lehet, hogy osztályteremben, könyvtárban vagy a Duna partján forgatnak — padok, könyvszekrények vagy csónakok szükségesek. Amikor minden készen áll, az operatőr megmondja, hogy a jelenetet, a jelenetrészt (a snittet) melyik helyről akarja felvenni. Azután a fővilágosító utasításai szerint a világosítók a reflektorokat állítják be. Ekkor már a hangosztály képviselője is működésbe lép, elhelyezi a mikrofont, behangolja a magnetofont.

Most próba következik. Mindenki az eseményre figyel. A főszereplő mondjuk feláll az asztal mellől, odamegy a könyvszekrényhez, kivesz egy könyvet és ennyit mond: „Felolvasok neked egy József Attila verset..." Ha most a rendező, az operatőr és a szerkesztő véleménye szerint minden rendben volt, akkor a rendező elrendeli a felvételt. Ekkor előrejön a „csapó", aki egy kis táblát tart a kamera elé, amire krétával felírta a játék címét és a jelenetrész számát. A csapó jelére a felvevőgép, magnó egyszerre indul. A jelenet végén a rendező közbe kiált: „Enyni!"

Ha mindenki elégedett a felvétellel, új jelenetrész beállítása következhet, ha valami nem sikerült, akkor megismétlik másodszor, harmadszor, esetleg

Az elátkozott fagylaltos
című film
forgatása Budapesten,
a XVII. kerületben

Gróf Miklós, Máté Balázs
és Kreischer Viktor
a készülő film szereplői

Itt sok a fény.
Sebaj! Egy fekete
függöny segít

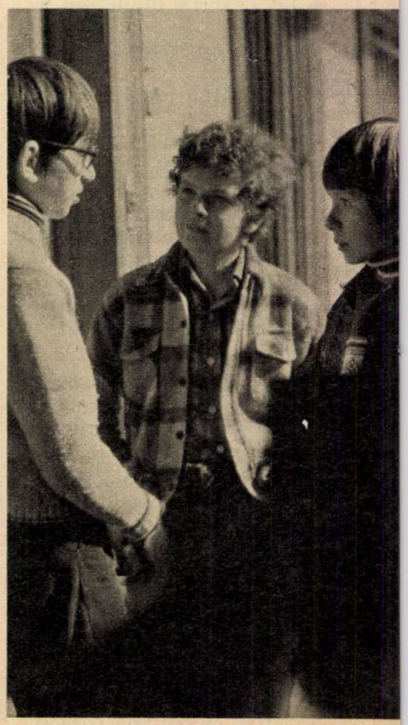

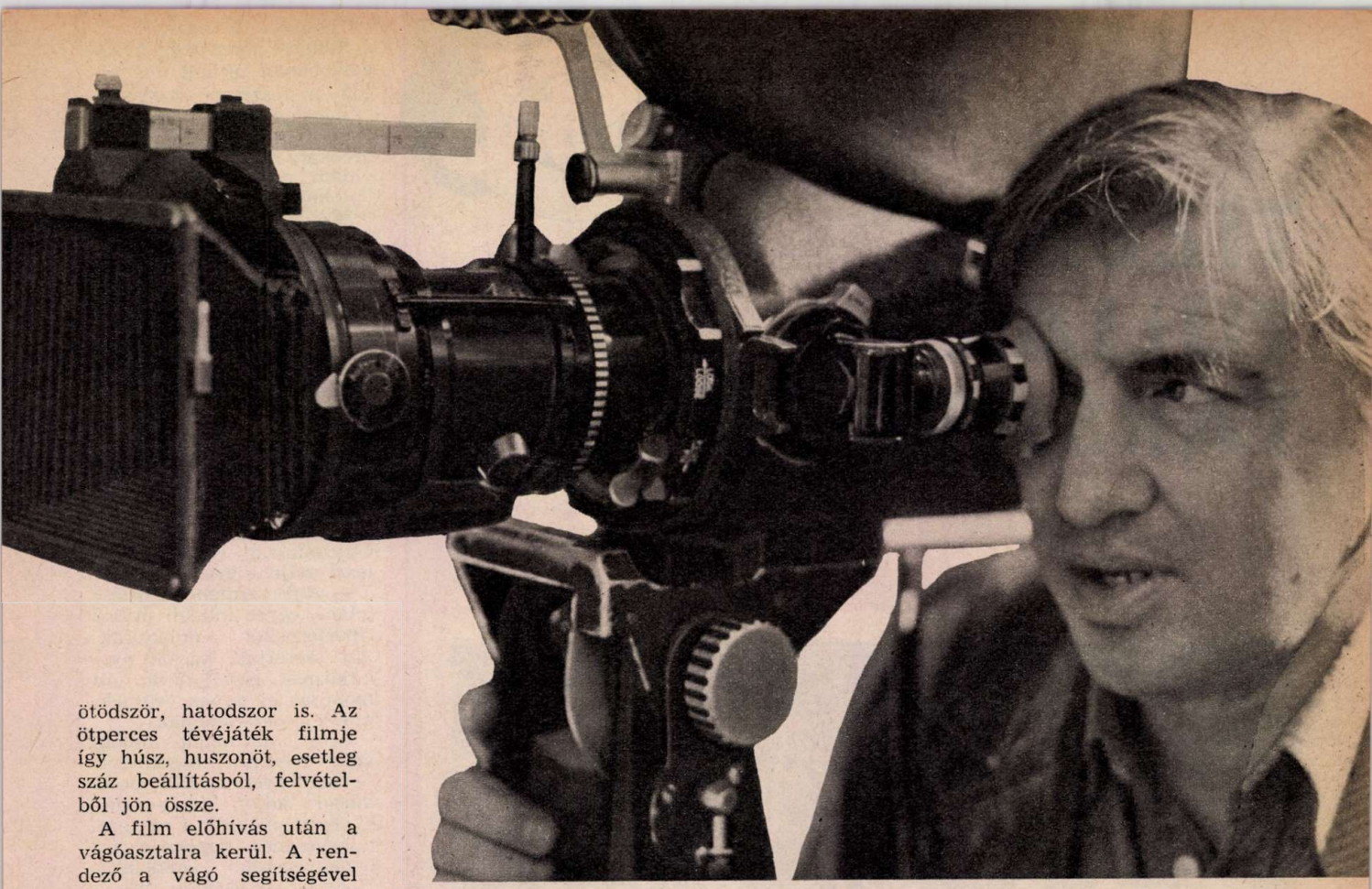

Mestyán Tibor a Bezzeg a Töhötöm operatőre

ötödször, hatodszor is. Az ötperces tévéjáték filmje így húsz, huszonöt, esetleg száz beállításból, felvételből jön össze.

A film előhívás után a vágóasztalra kerül. A rendező a vágó segítségével

KÉPERNYŐN

Losonczy Pál az Elnöki Tanács elnöke gyerekriporterek között

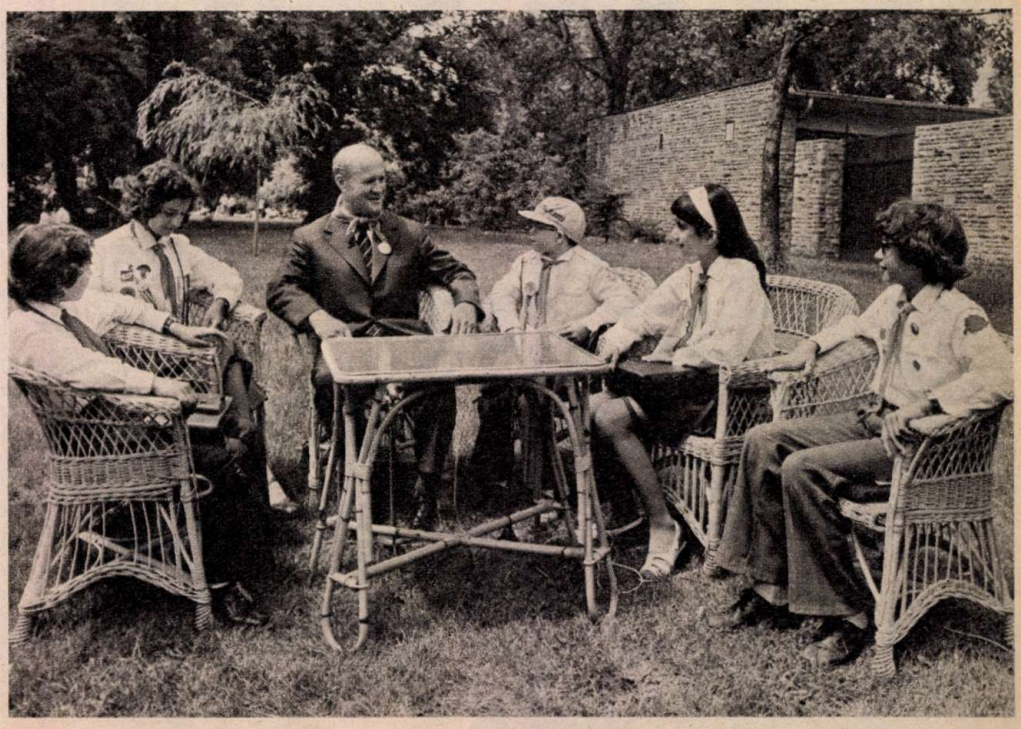

itt válogatja, „vágja" össze a végleges filmet, szinkronba hozva a hangfelvételekkel. Adáskor tehát filmet vetítenek a képernyőre.

Egyszerűbb, de veszélyesebb az egyenes adás. Itt egy kamerapróba után „adásba megy" az egész beszélgetés, a játék, a tánc, és ha becsúszott egy baki, azt már az egész ország neveti, ha elbotlottál egy kábelben, mindenki látja, hogy hasra estél.

Amikor megnéztek egy gyermekfilmet, vagy egy gyermekműsort, gondoljatok arra a tíz, esetleg ötven emberre, aki hosszú órákat dolgozott azért, hogy nektek kellemes öt percet szerezzen, vidámságot vagy együttérzést keltsen bennetek.

G. A.

TÍZEN TÚLIAK TÁRSASÁGA

Néhány perce még a vágószobában ültünk. Figyeltük a feszesen kanyargó szalagokat, néztük az apró képernyőn megelevenedő arcokat, hallgattuk a néha vidám, néha szomorú mondatokat.

Míg Janovitz Attila keze alatt szelíden duruzsolt a gép, Fazekas Lajos, a TTT rendezője a készülő műsorról mesélt:

— Több apró, öt-hatperces riportfüzérből készül a műsor. Több izgalmas helyszín, érdekes kérdés hangzik majd el. Ezt azért is tartom fontosnak — mert a régebbi adásokhoz képest — frissebbé, pergőbbé szeretnénk tenni a TTT-t. Alig hiszem, hogy tévednék, de ez a fajta változatosság érdeklődőbbé teszi majd a gyerekeket.

— Ami szintén változást jelent, egyre inkább úttörő riporterekkel dolgozunk. Azt szeretjük, ha ők nyilatkoznak gondjaikról, ők mondják el minek örülnek, miért bosszankodnak.

— A harmadik dolog, amit folytatni szeretnénk — ne legyen a TTT pesti műsor! Adjon hírt a vidéki eseményekről, s egy-egy tájegységhez kapcsolódva a leglényegesebb gondokról. Hogy mégis aktuális műsor legyen, adás előtt összeválogatjuk a legfrisebb híreket is.

A gondolatot a műsor szerkesztője, Varga László folytatja:

— Az eddiginél jobban törekszünk arra, hogy a TTT igazi gyerekműsor legyen! Mutassa meg a gyerek minden arcát; az úttörőét, a családban, az iskolában élőét, a hobbyt kedvelőét, a valóságos helyzetekben dönteni tudókét. Azokét, akik érdeklődnek a társadalmi problémák iránt, s nemcsak érdeklődnek, de kérdeznek, és választ is várnak!

A jövő szorosan a jelenhez kapcsolódik. S elválaszthatatlan a mai gondoktól is.

— Nehéz íróasztal mellett, a szerkesztői munka mellett kapcsolatokat kiépíteni, megtartani — bólint Varga László. — Bármennyit is utazunk, úgy érezzük, mindig egy kicsit lemaradunk. Nélkülünk zajlanak izgalmas viták, vetődnek fel kérdések, gondok. Szeretnénk, ha a gyerekek megírnák nekünk, mi foglalkoztatja őket. Szeretnénk, ha bizalmukba fogadnának bennünket... Hiszen ezért dolgozunk, ezért érezzük igazi hivatásunknak, amit vállaltunk...

Dobozy

Varga László szerkesztő, az első „űrhajós”

Kremsier Edit 16 éve szolgálja a gyerekeket a tv-nél

Takács Vera: Régi mesterségeket kutattunk Zalában

Pintér Alinka gyártásvezető: 24 óra alatt „meglett' a kosár

ÚJSÁGHÍR: „Az Állami Ifjúsági Bizottság nívó díjat adományozott a Magyar Televízió Gyermekosztálya és a MAFILM alkotó kollektívájának; Varga László, Takács Vera, Kremsier Edit szerkesztőknek, Kézdi Kovács Zsolt és Fazekas Lajos rendezőknek, Pintér Alinka gyártásvezetőnek”.

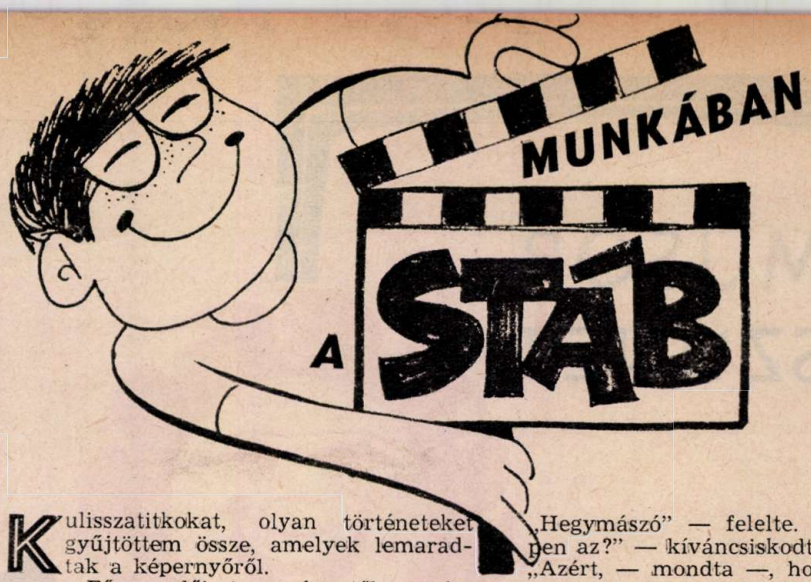

Kulisszatitkokat, olyan történeteket gyűjtöttem össze, amelyek lemaradtak a képernyőről.

Főszereplői tv-szerkesztők, gyártásvezetők, műsorok, filmek láthatatlan közreműködői.

Irány a Vénusz!

Varga Lászlót az első magyar űrpilóta cím is megilletné.

— 1968-ban láttunk hozzá a magyar űrhajó felbocsátásához. Kilövőállásnak a budaörsi repülőtér egyik hangárát szemeltük ki. Katonák, szocialista brigádok, gyerekek közreműködésével építettük fel az Indul a Vénusz-expedíció hatalmas díszletét, a rakétát, a kabinokat. Amikor megkezdődött a visszaszámlálás, én is ott ültem az űrpilóta székében.

A Vénusz-expedíció természetesen képzeletbeli utazás volt. De az a valóságban is megtörtént, hogy a Három srác a hadseregben című film civil szerkesztőjét parancsnoknak kijáró tiszteletadással köszöntötték.

— Felvétel közben zordra fordult az idő. Rajtam pedig könnyű nyári öltöny volt. A velünk levő ezredes, hogy megmentsen a tudőgyulladástól, kölcsönadta egyik kabátját. Amikor terepjárón megérkeztünk a következő színhelyre, észrevettem, hogy a ránk várakozó tiszt díszlépésben közeledik felém: „Ezredes elvtárs, jelentem...” Hirtelen elakadt a hangja, mert meglátta, hogy az egyenruha farmernadrágban végződik.

Hadd lássák a hegytetőt!

Kremsier Edit 16 éve szolgálja a gyerekeket a tv-nél. Mosolytalanul csak a hortobágyi pusztán láttam. A debreceni őrsvezető találkozó résztvevői ötletvásárt terveztek a kilenclyukú hídnál. A kamerák már készenlétben álltak, hogy felvegyék a nem mindennapi eseményt, amikor elfeketedett az ég, tombolni kezdett a pusztai vihar. „Fuccs a csattanónak!” — keseregtek néhányan. Edit szótlanul üldögélt egy darabig, aztán felugrott. „Márpedig a filmnek jó befejezése lesz”. Javaslatára a rendezőség megtartotta a hidi vásárt. Csak nem a szabadban, hanem a közeli iskola tornatermében.

— Egy óvodai műsorban kiselefánt is voltam. Szöllősi Irénke bábművésznő nem tudott megjelenni és én húztam kezemre a bábut. „Mi akarsz lenni?” — faggattam egy kisfiút. „Hegymászó” — felelte. „Miért éppen az?” — kíváncsiskodtam tovább. „Azért, — mondta —, hogy meglássam, mi van a hegy tetején”. Nekem akkor nagy hirtelenében az jutott az eszembe, azért kell dolgoznunk, hogy képletesen szólva, hadd lássa meg minden gyerek, a hegy csúcsát.

A hétköznap érdekesebb

Takács Vera szerkesztő mondja:

— Zalába utazva egyszer elkövettem azt a hibát, hogy előre értesítettem a kiszemelt csapatot a Tízen Túliak Társaságának tervezett felvételéről. A gyerekek csodálatos dolgokat kutattak fel, kiveszőben levő mesterségek képviselőivel, mézeskalácsossal, rigásszal, madárvadásszal találkoztak, de ők a tv hallatára puccba vágták magukat, ünnepi műsorral fogadtak bennünket. Volt ott köszöntő, szavalat, csak a lényeg hiányzott. Felfedezésükről, a népi alkotók munkáiról hallgattak, pedig ezzel az örökséggel lehetett volna büszkélkedni.

És jött az elefántbébi

Pintér Alinkát varázslónak becézik. Az egyik mesefilm felvételi próbáján eltűnt a címszereplő kosár. 24 óra állt rendelkezésére a forgatásig. Végigjárta a főváros összes piacát, de nem lelt hasonlóra. Nem volt mit tenni, rábeszélte az egyik kosarast az éjszakai fonásra. Reggel ott állt a kamera előtt a főszereplő igazi hasonmása.

— A múltkori Ide süss! műsorban a veszprémi állatkert kedvenc majma mutatkozott volna be. Helyette azonban távirat érkezett, hogy az állat influenzás. A műsorfüzet azonban már a nézők kezében volt. Nem okozhattunk csalódást. Rohantam a budapesti állatkertbe. A vezetőség és a gondozó segítségével sikerült rábírni az egyik majmot rendkívüli beugrásra — meséli Alinka.

Orosházán szakadó esőben elakadt a TTT stábjának autója. „Alinka, segíts!” — rimánkodtak a többiek. Maga köré gyűjtötte a cirkuszosok gyerekeit, akikről forgatni akartak. Súgott valamit nekik, és hamarosan ott állt az autó előtt egy kis ormányos. A XX. század csodája, az autó engedelmesen követte az elefántbébit.

Faragó György

Fotó: Szalay Béla

MŰSOR-SZÜNET

SZÍNESBEN

Mi van a TV-ben?

— A segítő szándék juttatott ide — mondta rezignáltan Pertli Ottó, általános iskolás a sarokból, ahol éppen kukoricán térdepelt. — De hát így van ez. Aki manapság hálát vár, az keserűen csalódik.

— Mégis... hogy történt?

— Ártatlanul oroszlánvadászatot játszottam a konyhában, de apu, akinek fogalma sincs a gyermeki lélekről, rámszólt, hogy ne üvöltözzek, mert nyomban megőrül. Inkább menjek be a szobába, és nézzem meg, hogy mi van a tvben.

— Na és... mi volt?

— Felelősséggel állíthatom, hogy semmi különös. Huzalok, tekercsek, lámpák, meg ilyenek. Pedig esküszöm, hogy kirámoltam az egész dobozt!...

Mozaik

— Földhözvágtam a félméteres, II. Epidermisz császár arcképével ékesített kristályvázát, amely ezernyi színes cserépre esett szét, és vártam az elismerést — meséli Kaláris Marika. — Azonban megnemértéssel találkoztam.

— Megőrültél?!... — érdeklődött anyu teli torokból. — Ez a váza Dorka néni hagyatéka volt!

— Sebaj! — siklottam át a problémán. — Viszont lágy gipszbe ágyazva gyönyörű mozaik készíthető a cserepeiből. Láttam a tvben.

— De hát éppen ezt kellett összezúzni?

— Először én is sajnáltam, és ezért először a gyümölcsöstálat vontam be alkotó tevékenységem körébe.

— Azazhogy összetörted...

— Na igen, de valahogy nem tetszettek a cserepei. A kínai kávéskészlet viszont egymagában kevésnek bizonyult.

— Leányom — mondta anyu kimérten — ha a kávéskészletet is megsemmisítetted, akkor rosszabb vagy mint a tájfun Nagaszaki felett! Legalább áruld el, mit fogsz létrehozni ilyen tetemes anyagi kár árán?

— Arra gondoltam, hogy kirakok mozaikból egy félméteres kristályvázát, II. Epidermisz császár arcképével...

Halló, Maki?...

— Igen, tessék. Hakapeszi vagyok a Zsebtévéből.

— Itt egy rútul részedett atya beszél. A nevem nem fontos. Uram, én neheztelek önre!

— Ez megrendít. Mit vétettem?

— Hakapeszi úr, ön kórosan szereti a csokoládét, és ez nagy hatással van a gyermekemre. Ő is kórosan szereti a csokoládét.

— A csokoládé — mint tudjuk — igen finom, és igen tápláló eleség.

— Na igen. Mint tudjuk. Csakhogy ön ádáz fondorlatokkal jut hozzá, és ez is nagy hatással van a gyermekemre.

— No... a találékonyság azért nem olyan nagy bűn.

— Nem?! Hát akkor ezt hallgassa meg, kedves Hakapeszi úr! A minap azzal fogad a gyermekem, hogy ő bizony feltalált valamit, aminek én nagyon fogok örülni. Ő viszont egy szelet csokinak tudna nagyon örülni, igazán csekélység. Adom a csokit, mutatja a készüléket. Egy teljesen üres doboz, az oldalán keskeny nyílással. Már éppen fel akarok fortyanni, amikor mondja, hogy ez bizony egy pénzkészítő készülék, és rögtön be is mutatja a működését, az ára mindössze egy újabb szelet csoki, igazán semmiség. Csakugyan az! — rikkantom boldogan, és adom a csekélységet. Erre megkér, hogy forduljak el, mondjam el jó hangosan, hogy „minden porcikámmal utálom a pálpusztai sajtot", aztán nyúljak a dobozba. Fordulok, mondom, nyúlok... és egy százas akad a kezembe!

— Hát akkor meg mi a panasza? Az ön gyermeke valóságos lángelme!

— Csak lassan, kedves Maki. Most jön a lényeg. Szóval mondom a lángelmének, hogy ebből bizony jó lenne még egy pár darab, mire mutatja a csokoládé papírját, hogy abból is. Adom, mondom, nyúlok, adom, mondom, nyúlok... és valahányszor nyúlok, mindig egy százas akad a kezembe! Kész őrület, ott állok egy halom pénzzel, már-már könnybe lábad a szemem, de az a kis zseni közbeszól, hogy most már hagyjuk, átmelegedett a gép, majd holnap folytatjuk. Különben is focizni kell mennie. És elrohan. Én meg dalolgatva viszem az összeget, hogy hozzátegyem a megtakarított pénzhez, és most figyeljen, maga fondorlatos! A megtakarított pénznek hűlt helye!... Illetve ott van a kezemben. Azon a kis nyíláson dugdosta be egyenként az én lánglelkű gyermekem. Hát tessék. A televízió nevelő hatása. Na, most mit szól?

— Barátom, Móka Miklós a következőket mondaná hasonló helyzetben: uram, ön egy igen értékes tapasztalatért fizette be a csokoládét. Azonkívül pedig: útbaesik jövet-menet, a...

Lecsaptam a kagylót.

Cser Gábor

Szabolcs-Szatmár megyében lakó fiatalok, figyelem!

A NYÍREGYHÁZAI GUMIGYÁR beiskoláz általános iskolát végzett tanulókat gumigyártó szakmába.
A szakmunkástanulók részére, a tanulmányi eredménytől függően állami és vállalati ösztöndíjat fizetünk.
Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban. Levélben jelentkezők részére bővebb tájékoztatót küld a gyár oktatási felelőse.

CÍM: TAURUS GUMIGYÁR
4401 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.

Taurus

RAJZVERSENY!
RAJZVERSENY!
RAJZVERSENY!

Rajzverseny az „EDZETT IFJÚSÁGÉRT" című kifestőben!
A legszebb rajzokból nyílvános kiállítás a Sportmúzeumban. A nyertesek között 3 fődíjat és 500 ajándékot sorsol ki a Sportpropaganda Vállalat.

VEGYÉL RÉSZT TE IS A KIFESTŐ – SZÍNEZŐ RAJZPÁLYÁZATON!

A 64 oldalas újszerű kifestő ára 15,– Ft, kapható a hírlapárusoknál!

AZ ŰRTÖRPÉK FOGSÁGÁBAN

IRTA: VASVÁRI FERENC
RAJZOLTA: ENDRŐDI ISTVÁN

5

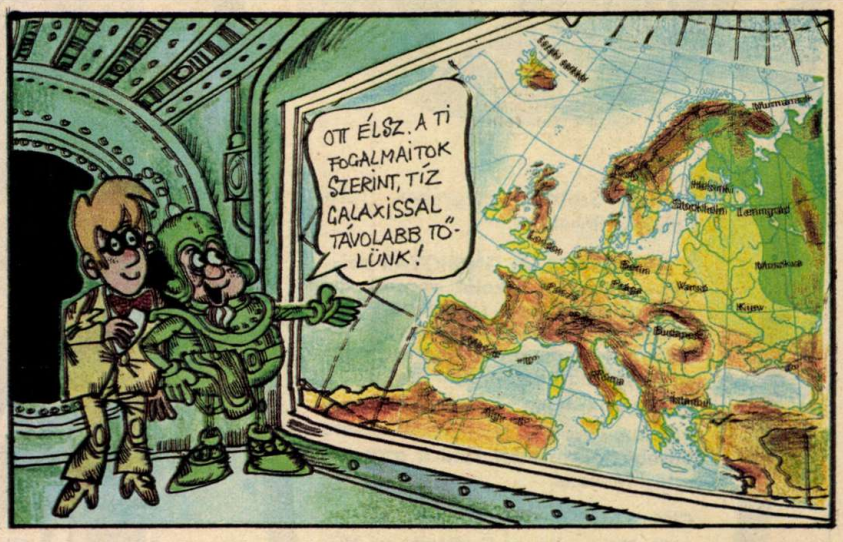

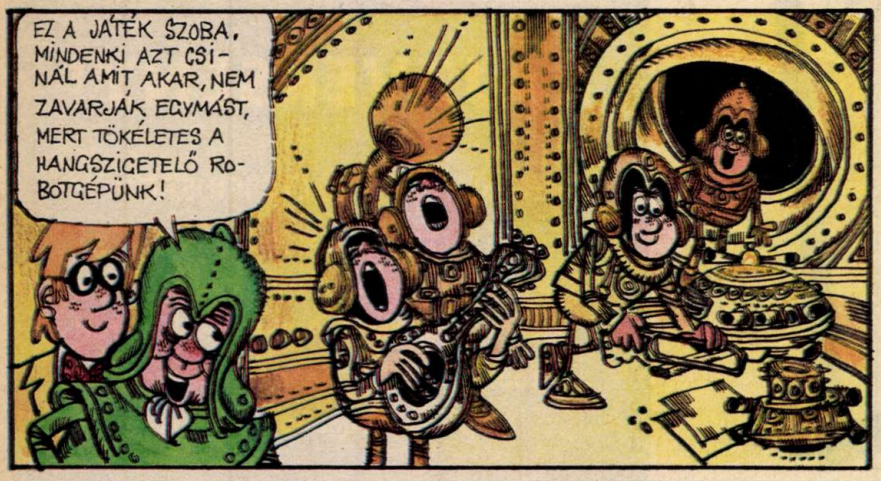

EGY CERUZA, EGY FÜZET LAOSZNAK

A Magyar Úttörők Szövetsége és a Magyar Szolidaritási Bizottság felhívással fordul az ország valamennyi úttörőközösségéhez, kisdobosokhoz, úttörőkhöz.

Pajtások! Ti, akik számtalanszor bizonyítottátok együttérzésetekről a szabadságukért és a társadalmi haladásért küzdő, fejlődő országokat, adjatok most segítséget a laoszi népnek és a laoszi gyermekeknek. Ez az alig két éve felszabadult ország mintegy 3,3 millió lakossága nagy szellemi és anyagi elmaradottságban él, 60%-uk nem tud írni, olvasni.

Felemelkedésük érdekében új iskolák, tanszerek sokasága kell, hogy megtanulhassák saját történelmüket, olvashassanak más népekről, megismerjék a világot.

Szükség van a tudásra, hogy a laoszi nép elsajátíthassa a természeti kincsei kiaknázásához nélkülözhetetlen tudományos-technikai ismereteket, megtanulhassák a fejlett technológiák, technikai eszközök alkalmazását. Az a füzet, s az a ceruza, amely segítségével a laoszi analfabéták hadat üzennek a tudatlanságnak, az első, nagyon fontos mérföldkő a megismeréshez vezető, kitartó munkát követelő, de nagyon sok örömet rejtő végtelen úton.

Ehhez adjatok segítséget vas, rongy, papír és egyéb háztartási hulladék gyűjtésével. A hulladékért kapott, s általatok felajánlott összeget az úttörőtanács fizesse be a Magyar Szolidaritási Bizottság egyszámlájára: 235-96852.

A csekken tüntessétek fel felhívásunk jelszavát: „EGY CERUZA — EGY FÜZET LAOSZNAK".

A hulladékgyűjtési verseny ideje: 1977. V. 15-től VI. 15.

A gyűjtésben legjobb eredményt elért pajtásokat — az úttörőelnökségek javaslata alapján — meghívjuk a nyári nemzetközi táborunkba 1977. július 16-tól augusztus 12-ig, ahol személyesen is találkozhatnak az általatok is támogatott laoszi pajtások képviselőivel.

SZÍNJÁTSZÓ ÚTTÖRŐK

Csaknem háromszázan vettek részt a színjátszó úttörők Veszprém megyei találkozóján. A peremartoni művelődési házban Balatonalmádi, Balatonfüred, Dudar, Csetény, Fűzfő-Gyártelep, Litér, Öskü, Ősi, Tótvázsony, Városlőd, Várpalota, Veszprém és Zirc általános iskolái léptek színpadra.

INNEN-ONNAN

Huszonnyolc zeneiskola 154 növendéke három korcsoportban három napon át vetélkedett Sopronban az országos szolfézsversenyen. Az írásbeli és szóbeli feladatok megoldásánál is komoly felkészültségről tettek tanúságot a pajtások. Az iskolák vetélkedőjét és a vándordíjat a pécsi zeneiskola nyerte meg. Az egyéni győztesek: Tomasovszky Katalin (Nyíregyháza), Rózsa Zsuzsanna (Heves) és Pilz János (Sopron).

*

Vetélkedőt rendezett Földesen a Hazafias Népfront és az úttörőcsapat a hetedikesek és nyolcadikosok részére a község és a csapat történetéből. Ezen a napon kapták meg a községben a tizennégy éves gyerekek személyazonossági igazolványukat is.

*

Derkovits Gyula nevét vette fel a budapesti, VI., Gorkij fasor 4. szám alatti általános iskola.

*

A fővárosi II. kerületi Tapolcsányi úti hétközi nevelőotthon, fennállásának 10. évfordulója alkalmából ünnepi kultúrműsort rendezett a Marczibányi téri úttörőházban.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

ÉVFORDULÓ

Huszonkét éve, 1955. május 14-én kötötték meg a Szovjetunió és az európai szocialista országok együttműködési szerződését, a Varsói Szerződést.

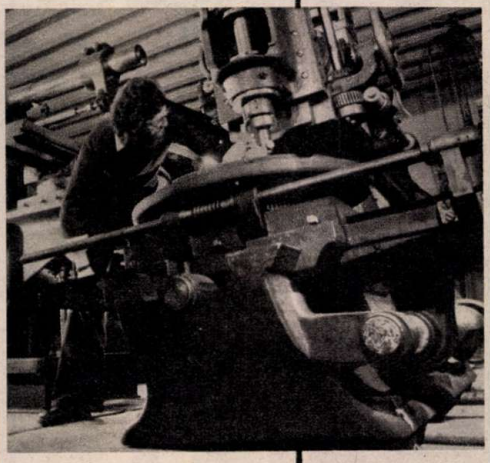

PÁRATLAN SZERSZÁMGÉP-GYŰJTEMÉNY!

A budapesti Országos Műszaki Múzeum (XI., Kaposvári u. 13—15.) a tudomány és technika történetét mutatja be. A múzeum szerszámgép-gyűjteménye európai viszonylatban egyedülálló.

A HÉT VICCE

— Ne nyugtalankodj! — mondja az orvos aggódó betegének —, a bacilusok nem olyan veszélyesek. A napi torna- és lélegzőgyakorlat megöli őket.

— Lehetséges rászoktatni őket a napi tornára és lélegzőgyakorlatra?

KIRÁNDULÁS A TÁTRÁBA

A komáromi Dobi István Gyermekváros huszonhat lakója — a rendért és tisztaságért folyó verseny győztesei — kiránduláson vett részt a Magas-Tátrában. Vyhodnán megtekintették a szlovák fafaragók szobraiból rendezett szabadtéri kiállítást is.

KISZ-ESEK ÉS ÚTTÖRŐK

Kiváló együttműködésükért Vörös vándorzászlót adományozott a Tiszántúli Gázszolgáltató és Szerelő Vállalat KISZ-eseinek és a hajdúszoboszlói 4583-as számú Dózsa György Úttörőcsapatnak a Hajdú-Bihar megyei KISZ-bizottság és a megyei Úttörőelnökség.

A KISZ-eseknek és az úttörőknek is gratulálunk. További jó együttműködésükhöz sok sikert kívánunk!

BÚVÁRKÉPZÉS — TARTÁLYBAN

A Magyar Honvédelmi Szövetség Ganz-MÁVAG klubjában a könnyűbúvár szakosztály tagjai különleges tanfolyamokon ismerkednek a vízből való mentéssel, az újraélesztéssel, valamint a víz alatti ipari tevékenységgel. A feladatokat egy tartályban, úgynevezett elmerítő berendezésben gyakorolják. A felvételen a klub tagjai gyakorlat közben.

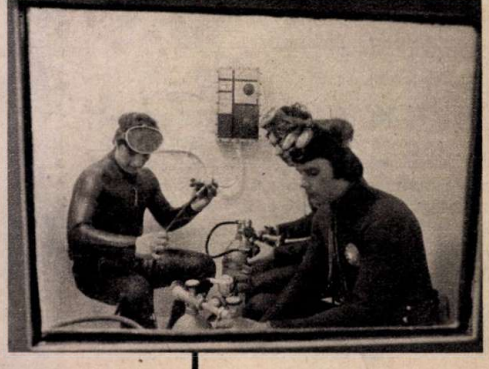

A sinatelepi Fakanál együttes első helyen végzett a TV Ki Mit Tud? vetélkedőjén. Gratulálunk a nagy sikerhez!

Adámy Béla miskolci úttörő. Rendkívül szorgalmas munkával, szerénységével és kedvességével kivívta a nézők osztatlan szeretetét

Nagy Róbert nyíregyházi hatodikos. Hét évi szorgalmas munkáját a szakemberek értékelték. Második lett.

A Ki Mit tud? közvetítéseit az egész ország nagy izgalommal figyelte. Különösen nagy volt az örömünk, amikor megtudtuk, hogy néhány úttörő is bejutott a döntőbe. Először Adámy Béla bűvészt juttatta döntőbe a közönség. Ekkor muttatuk be őt a Pajtásban. Lelkesedésünk nem volt hiába való Béla első lett a döntőben két felnőtt versenyzővel szemben. Reméljük

A tiszakécskei Szitakötő együttes magas színvonalú előadással bizonyította, eddigi győzelmeit. Most II. helyen végeztek

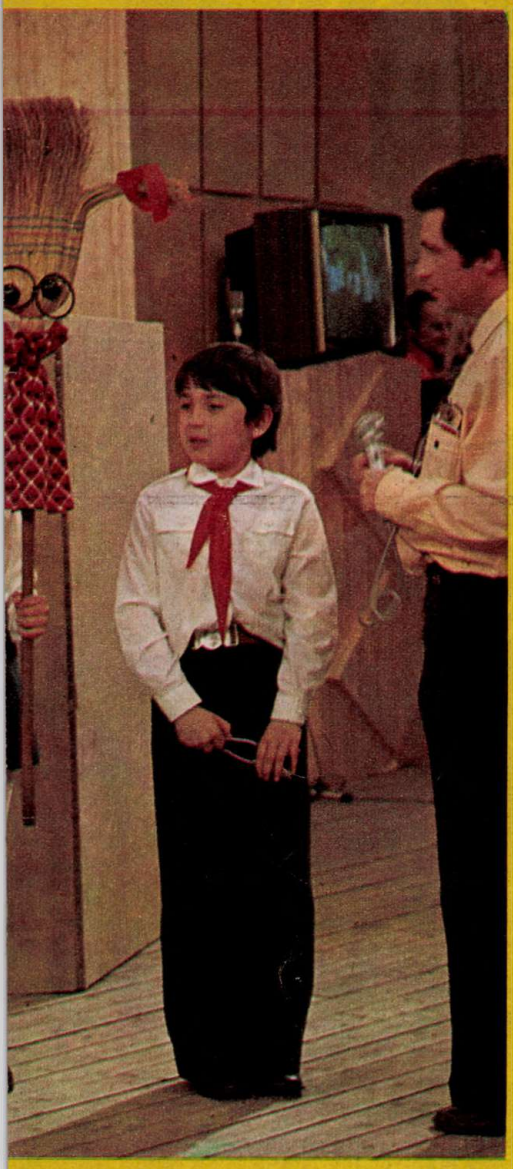

FELNŐTTEKKEL EGY SORBAN

sokszor „elbűvöli" majd közönségét ezután is ügyességével, kedvességével!

A bábegyüttesek bemutatói után két csoport jutott a döntőbe, a nagy múltú tiszakécskei Szitakötő, és a sinatelepi Fakanál együttes. A Szitakötő tagjai nagyobb gyerekek, köztük öt gimnazista is van. Tizenegy éve alakultak, azóta kétszer kaptak tévés bábfesztiválon Aranyparaván díjat, két játékuk nívódíjat kapott, és minden megyei úttörő kulturális szemlén arany oklevelesek voltak. Kiváló produkciójuk ellenére most mégis a II. helyre szorultak.

Hogy miért győzött a Fakanál együttes? Mert játékuk életerős, vidám és rendkívül magas színvonalú volt. Magukkal ragadták a közönséget és fergeteges játékuk fergeteges tapsot kapott. Orosz Ágostonné taní-

FELNŐTTEKKEL EGY SORBAN

tónő, Tünde néni vezeti a csoportot. A legidősebb csoporttag, Csepi János hetedikes. Öt lány, a többi fiú.

— Az a célom — mondta a csoportvezető, hogy a gyerekeket a művészetre neveljem, megismertessem velük a népművészet hagyományait. Azt akarom, hogy megízleljék a játék örömét és igyekezzenek másokkal is megszerettetni.

A sok érdekes bábfigura Tünde néni és a gyerekek fantáziáját dicséri. A zenét is maguk szolgáltatják: Csepi Jancsi furulyázik, Orosz Ágoston és Ódor Marianna xilofonnal, Török Pista evőkanállal, Kiss Marianna fésűmuzsikával, Broskó Csaba tökrázóval, Sárkány Tibi triangulummal vagy láncsörgetéssel szolgáltat zenét. A Fakanál együttes háromhavi gyakorlat után már arany oklevelet szerzett a megyei kulturális szemlén. Megalakulásuk óta, egy év alatt huszonnégyszer szerepeltek, s a Ki Mit Tud?-ban győztek. Büszke lehet rájuk a 496-os számú II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat.

Nagyon szorítottunk még Nagy Robiért, a zongoristáért. A hatodikos gyerek a nyíregyházi 426-os Váci Mihály Úttörőcsapat tagja. Hét éve zongorázik. Nagyon sokat gyakorol, naponta 3—4 órát, néha jóval többet. Az első perctől kezdve Sára Jenő zenetanár tanítja, aki a döntőre is elkísérte. Robi a Ki Mit Tud?-dal egyidőben országos zongoraversenyre is készült. A felnőtt mezőnyben második helyen végzett, reméljük, nagyon sokszor élvezhetjük majd gyönyörű játékát!

Gebri-Wagner

STOP! STOP! STOP! STOP!

Láttátok a múltkorjában azt a gyereket, aki sziú indián módjára lopakodva, majd cseles kanyarokkal tarkított galoppban magabiztosan szelte át az autóutat? Vagy azt, aki cirkusznak vélte a Nagykörútat, és merész kerékpáros attrakcióval – félkézzel vett művészi balkanyarral – örvendeztette meg az ámuló és ocsúdni alig képes gépkocsivezetőket?

Időnként az utcán az embernek az az érzése, hogy a dzsungelben él... Persze a dzsungelnek is vannak törvényei, hogyne volnának az emberi társadalomnak.

Nem tehetjük azt, ami éppen az eszünkbe jut. A Stop! Közlekedj okosan! című filmsorozat azért készült, hogy megértsétek és megtanuljátok a közlekedési szabályokat, no meg azért is, hogy ne úgy viselkedjetek, mint Cicus.

– Ha mondjuk olyan helyen kell átmenned, ahol se közel, se távol nem látsz kijelölt gyalogátkelőhelyet, mit csinálsz? – kérdi Kutyus.

– Félek... – válaszolja Cicus őszintén.

– Dehogyis félsz! Először is megállsz és balra nézel... ezt már tudod! Vagy már elfelejtetted?

– Balra nézek! – mondja Cicus és a járda legszélén megállva balra néz. Kutyus beljebb húzza, mert egy hatalmas camion majdnem elsodorja a járda szélén álló macskát.

– Balra nézel, de nem a járda legszélén állva... Saroknál az is előfordulhat, hogy egy nagyobb jármű kanyarodás közben hátsó kerekével „fellép" a járdára.

– Balra nézek, de nem a járda legszélén állva... – mondja Cicus megszeppenve.

A televízió képernyőjén a Stop! Közlekedj okosan! című filmsorozatban bizonyára találkoztatok már a két főszereplővel, Cicussal és Kutyussal, akik Váradi Hédi és Bodrogi Gyula hangján szólnak hozzátok. A filmsorozat írója és rendezője Imre István, a két főszereplő figuratervét akárcsak Kajláét Dargay Attila rajzolta.

A filmsorozat a gyalogos – utas – és kerékpáros közlekedés szabályait tárja elétek, reméljük sok sikerrel! A sorozathoz kétkötetes színes rajzokkal illusztrált könyv és háromrészes diafilmsorozat is készül, valószínűleg 1977 karácsonyára már meg is vásárolhatjátok.

„Te jóságos tejfelespohár!" A legfontosabbat majdnem elfelejtettem. Nagyon örülnénk, ha megírnátok véleményeteket Cicus és Kutyus kalandjairól, és arról is tájékoztatnátok bennünket, milyen közlekedéssel kapcsolatos témáról hallanátok szívesen Cicus és Kutyus előadásában.

Címünk: 1810 Iskolatelevízió.

Ivanics Lilla
Fotó: Somfai István

BESZÉDES SZÁMOK

A Lenin nevét viselő szovjet úttörőszervezet május 19-én ünnepli fennállásának 55. évfordulóját. Szeretettel köszöntjük a jubiláló testvérszervezet tagjait, vezetőit.

A világ leghatalmasabb úttörőszervezete 25 millió tagot számlál. Az intézmények száma – könyvtár, stadion, úttörővasút, színház – 12 ezer. Tengerek és folyók partján saját hajóikon ismerkednek a hajósélettel. 3780 úttörőház és palota segíti a szabad idő hasznos eltöltését.

A természet szeretete és védelme az úttörőmunka egyik fontos követelménye. Csupán az Orosz Szovjet Szocialista Szövetségi Köztársaság Természetvédelmi Társaságnak 15 millió úttörőtagja van. Mintegy 260 ezer gyerek vesz részt a Kék őrjárat mozgalomban.

Nyaranta 8 millió úttörő táborozik a Szovjetunióban (erdőkben, hegyekben, folyók és tengerek partján).

Szovjet barátaink életét, munkáját 28 napilap és 37 folyóirat lapjai örökítik meg. Köztük a legismertebb és legnagyobb a Pionyerszkaja Pravda, amely 15 millió példányszámban jelenik meg. (A világ legnagyobb gyermeklapja!)

Számokat írtunk csupán, de ezek a számok – úgy gondoljuk – mindennél beszédesebbek. A szovjet úttörővilág sokszínűsége rejlik bennük.

JEMEN ÚJ ÚTON

A napokban a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaságból magas rangú küldöttség látogatott Magyarországra. A vendégek a két ország további együttműködéséről tárgyaltak hazánk vezetőivel.

Az Arab-félsziget délnyugati részén elterülő mintegy 335 ezer négyzetkilométer nagyságú, másfél millió lakosú ország több gyarmatosítóval szemben vívta ki függetlenségét. A török hódítók után az angol gyarmatosítók vetették meg lábukat ezen a területen. Ha a térképre nézünk, nyilvánvalóvá válik, miért ragaszkodtak hosszú időn át görcsösen a hódításukhoz a gyarmatosítók. A brit birodalom „láncszemeiként" emlegetett gyarmatok sora a Földközi-tenger nyugati bejáratánál, Gibraltárnál kezdődött, Málta, Ciprus, Szuez és Aden (ez volt a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság neve a brit időkben) voltak a fő állomásai, és az utolsó terület jelentette a kijáratot a távolabbi gyarmatok, India és más országok felé.

A hatvanas évek elején indult meg a fegyveres harc a gyarmatosítók ellen. Az „adeni kráter" hosszú időn át fortyogott, és fokozatosan jöttek létre a független államok. Sajnos, ennek során a mindenféle szempontból egységet képező jemeni állam két részre szakadt, és a függetlenségét korábban kivívott Jemeni Arab Köztársaság (Észak-Jemen) és a függetlenségét kivívott Dél-Jemen (Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság) külön utakra lépett. Az egységre való törekvés napjainkra reálisabbá vált, mégis sokan úgy vélik, hosszabb időnek kell eltelnie ahhoz, hogy a két ország közös úton haladva erősödjék meg.

A Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság gazdasági életét tervgazdálkodásos rendszerben irányítják. „Nem 8 óra a munkahelyen, hanem 8 órai munka" — hangzik a Nemzeti Front egyik jelszava. A termelési viszonyok fejlesztésével sikerült elérni, hogy a megművelhető földterület 95 százaléka a szövetkezetek birtokában van.

A fejlődés nem túl gyors, de az élet valamennyi területét felöleli. Nagy vívmánynak tartják, hogy az asszonyok tanulhatnak és dolgozhatnak, ami — akár még 6—8 évvel ezelőtt is — képtelenségnek tűnt volna. A kormányzat arra törekszik, hogy a lakosság 10 százalékát kitevő nomád beduinokat letelepítse. Fejlesztik a közlekedési hálózatot, épül az Adentől Mukalláig vezető 300 mérföldes út.

A sok évszázados elmaradottságából, „Csipkerózsika-álmából" ébredő országnak sok nehézséggel kell szembenéznie. A szocialista országok minden segítséget megadnak. Erőnkhöz mérten mi magyarok is készek vagyunk az együttműködésre. **B. Á.**

PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐ-IPARI VÁLLALAT

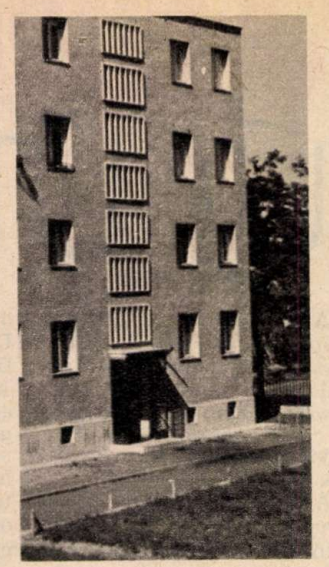

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja SZAKMUNKÁSTANULÓNAK AZ 1977–78-AS TANÉVRE:

villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács-állványozó, központifűtés-szerelő, kőműves, épületasztalos, üvegező, vasbetonkészítő, tetőfedő-szigetelő, műkőkészítő, bádogos, épületgép-szerelő, szobafestő-mázoló, tapétázó, víz- és gázvezetékszerelő szakmákban.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezésről, teljes ellátásról gondoskodunk.

Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási osztályán.

CÍM: 1751 Budapest XXI., Kiss János altb. u. 19–21.

Megközelíthető: a Boráros térről gyorsvasúttal a 2. megálló.

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek

gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!

Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR.

Napi egyszeri étkezést (ebéd), munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy

a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat, és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek.

ÉRETTSÉGIZETTEK munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZ TECHNIKUSI OKLEVELET.

FIÚK, LÁNYOK, JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a **KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR**

személyzeti és oktatási osztályán

Budapest X., Gyömrői út 19–21.

1475 Budapest 10. Pf.: 27.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE

személyzeti osztályán

2510 DOROG, Esztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR RG BUDAPEST

FIATALOK FIGYELEM!

FELVESZÜNK FONÓ-SZAKMUNKÁSTANULÓNAK ÉS SZÖVŐSZAKMÁRA FIATALOKAT!

Jelentkezhet

minden 14. életévét betöltött általános iskolát végzett fiatal lány és fiú.

Juttatások:

kezdő tanulóbér 350,– Ft mely a tanulmányi eredménytől függően emelkedhet. Társadalmi ösztöndíj havi 500,– Ft.

Napi háromszori étkezésről gondoskodunk havi 90,– Ft-ért.

Elhelyezés – díjmentesen a gyár leányszállásán

Ingyen munkaruhát, tanszert és tankönyvet adunk.

A tanulmányi idő 2 év. A kezdő szakmunkások keresete 2800,–, 3200,– Ft + 5% szakmunkáspótlék.

Címünk:

PNYV Szegedi Textilművek, Szeged, Tolbuhin sugárút 87.

BUDAPRINT BUDAPEST

Kovács Margit
Pest megye
úttörőtitkára

VÁRUNK BENNETEKET

Kovács Margit hat hónappal ezelőtt kapott megbízatást új tisztségére. Nevetve meséli, hogy amióta Pest megye úttörőtitkáraként dolgozik, csupán annyiban változott az élete, hogy többet utazik és nyolcszáztíz helyett 85 232 úttörő és kisdobos örömeiben, gondjaiban osztozik.

Most is Pilisvörösváron lakik, ahol eddig csapatvezető volt. Naponta utazik munkahelyére, Budapestre, és ha szükséges, tovább, a megye különböző településeire.

— Amíg a vonaton ült, mire gondolt? — kérdem tőle a Nyugati Pályaudvaron.

— *A vándortáborokra. Az úttörőszövetség központjában tanácskozás lesz és én szeretném elmondani, hogy nálunk is egyre hódít ez a táborozási forma. Tavaly harmincnyolc, az idén már ötvennyolc csapat vállalkozik vándorútra.*

Margó néni, ahogy a gyerekek nevezik, ízig-vérig úttörővezető. Ha valahová ünnepségre hívják és megpillantja az úttörőket, pillanatok alatt kiválik a vendégek közül, megy játszani, énekelni, táncolni. Tőle mindig lehet tanulni egy-egy jó játékot, csatakiáltást, dalt.

— *Gyermekkoromban abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy Novajon — ahol születtem és tanultam — az úttörővezetőnktől emberségből példát, az úttörőmunkából mintát vehettem. Csépán tanár néni szinte minden szabad idejét nekünk szentelte. Volt színjátszó-, népitánc-csoportunk, énekkarunk, hasznosanyaggyűjtő brigádunk. Egymást érték az izgalmas túrák, a környék érdekességeit felderítő portyák.*

Még álmában is fel-felbukkan olykor a Parád—óhutai sátortábor, gyermekkorának legszebb kalandja. A tomboló vihar, ami el akarta söpörni őket, s ami fölött végül összefogással diadalmaskodtak.

— *Pest megye különlegességeként mutatjuk meg minden látogatónak a börzsönyi úttörővasutat, a KISZ-esek születésnapi ajándékát. Értékét növeli, hogy nem egy vagy két, hanem ezer, tízezer gyerek számára szerez életre szóló élményt. Úttörővasutasként, utasként. Én azonban az ötletes és leleményes Pest megyei gyerekekre vagyok a legbüszkébb. Ha járom a falvakat és az utcákon illatozó virágokat, egymás mellett sorakozó díszcserjéket látok, akkor az „Úttörők a virágos faluért" mozgalom jut az eszembe. A bulla szó nekem a budaörsi Hangó Katit juttatja eszembe. Náluk akkor sem áll feje tetejére az osztály, ha véletlenül tanár nélkül maradnak, mert egy aranybullát készítettek, amelyben megfogalmazták saját törvényüket, feladatot szabtak minden egyes tanulónak. Sajnos a főváros környéki településeken még mindig csak óhaj, hogy az iskola legyen az úttörőcsapat otthona. Sok helyen még őrsi összejövetelt sem tudnak tartani, mert két, sőt három műszakban folyik a tanítás. De ez nem szegi kedvét a gyerekeknek. A megyei úttörőparlamentem csatakiáltásba írták „Sok kis tettből úgy lesz nagy, ha a jókedv nem lankad!". Tenyérnyi parlagföldeket varázsolnak játszótérré, fészereket búvóhellyé, mosókonyhákat klubszobákká. Tökölön őrsi dühöngőt, olyan grundot létesítettek, ahol kitombolhatják, kifutkározhatják magukat a gyerekek. Mi azonban azt szeretnénk, ha a tettekre serkentő jókedv a tanácsokra is átragadna.; És a lakosság segítségével olyan uszodákat, csapatotthonokat építenének, mint amilyen a százhalombattai és a pátyi úttörőknek van.*

Velük, a dömsödi víziúttörőkkel és még sok-sok csapat, őrs úttörő és kisdobos életével, munkájával ismerkedhetnek meg olvasóink a jövő héten. Mert Pest megyébe látogat a Pajtás!

— *Szeretettel várunk mindenkit. Igyekszünk feltárni titkainkat, őszintén elmondani eredményeinket, és fogyatékosságainkat. Egy biztos. Páratlan szépségű táj, sok színű település, tehetséges gyereksereg mutatkozik majd be. Akkorára gazdagabbak leszünk egy újabb tapasztalattal is.*

Óráját nézi. Megint útra készült. Nagykőrösre, ahol tízezer KISZ-es és úttörő találkozik, emlékezik a győzelem napjára, szórakozik együtt. Margó néni vezeti a kulturális műsort. Színpadán felléphet bárki, aki tud valamit, aki szeret játszani, vagy magával hozott valamilyen alkotást. Mindenki megpályázhatja és megszerezheti a „Legvidámabb, legkíváncsibb és a legötletesebb" címet.

Faragó György
Fotó: Karasz Lajos

Teremtsünk új divatot! Legyen ez könnyű, olcsó, praktikus. Olyan, amely nem gátolja a mozgást, a játékot, amelyben próbára tehetjük és fejleszthetjük erőnket, ügyességünket, tornateremben, vízen, a hegyek között, vagy a gyepszőnyegen. Legyen az új divat: a sportmez!

EDZETT IFJÚSÁGÉRT

A TI ÉRŐPRÓBÁTOK IS!

FELHÍVÁS

A KISZ Központi Bizottsága, a Magyar Úttörők Szövetsége, az Országos Testnevelési és Sporthivatal, az Oktatási Minisztérium — együttesen a Hazafias Népfronttal, az MHSZ-szel, a szakszervezetekkel, a szövetkezeti érdekképviseleti szervekkel, a fegyveres erőkkel és testületekkel — nemes vetélkedésre, komoly erőpróbára, játékos versengésre hívja-várja a kisdobosokat, úttörőket, a KISZ-tagokat, minden magyar fiatalt!

FIATALOK! BARÁTAINK!

Várnak benneteket a sportpályák és sportudvarok, a hegyek, a völgyek, az erdei tornapályák. Várnak a tornacsarnokok és tornatermek, rendelkezéstekre állnak a labdák, a sportszerek, a játék- és sportolási lehetőségek.

Kitárulnak a kapuk: ... előttetek a lehetőség, hogy kitartóbbak, erősebbek, ügyesebbek, gyorsabbak, bátrabbak és edzettebbek — egészségesebbek legyetek!

A KISZ „Edzett ifjúságért" jelvényszerző akciója 1977. májusától hatalmassá tertbélyesülve, gyermekeknek és a fiatalok minden rétegének — korosztályonként változó követelményeket állítva, — egy, az egész országunkat átfogó tömegsportmozgalom indulásának adja meg a lehetőségét.

Hívunk benneteket: éljetek az alkalommal, fiatalos hévvel induljatok az erőpróbára!

Vegyétek birtokba, népesítsétek be a sportpályákat, tornakerteket és tornatermeket, a sporttereket és uszodákat. Mérkőzzetek és versenyezzetek. Csapjon magasra egymásért szurkoló jókedvetek és izgalmatok. Keressétek fel szeretett hazánk legszebb vidékeit, járjátok a természetet, túrázzatok, szívjátok teli tüdőtöket friss, erőt adó levegővel. Legyetek gyakori vendégei az erdei tornapályáknak. Sportolásaitok, túráitok után érezzétek az izmok jóleső fáradtságát, s a rendszeres testedzés és sportolás, az egészséges életmód nyújtotta testi és szellemi frissességet!

A szülőkhöz, az édesanyákhoz és édesapákhoz is szólunk: kövessék azokat a társaikat, akik maguk is sportmezt öltenek, tornacipőt húznak, s gyermekeikkel együtt önfeledten rúgják a labdát, taposssák a kerékpár pedálját, szelik az uszodák vizét, kapaszkodnak dombra fel és kocognak hegyről le, vidáman és könnyedén, maguk is fiatallá változva.

Hívjuk a pedagógusokat, a KISZ-vezetőket, az út-

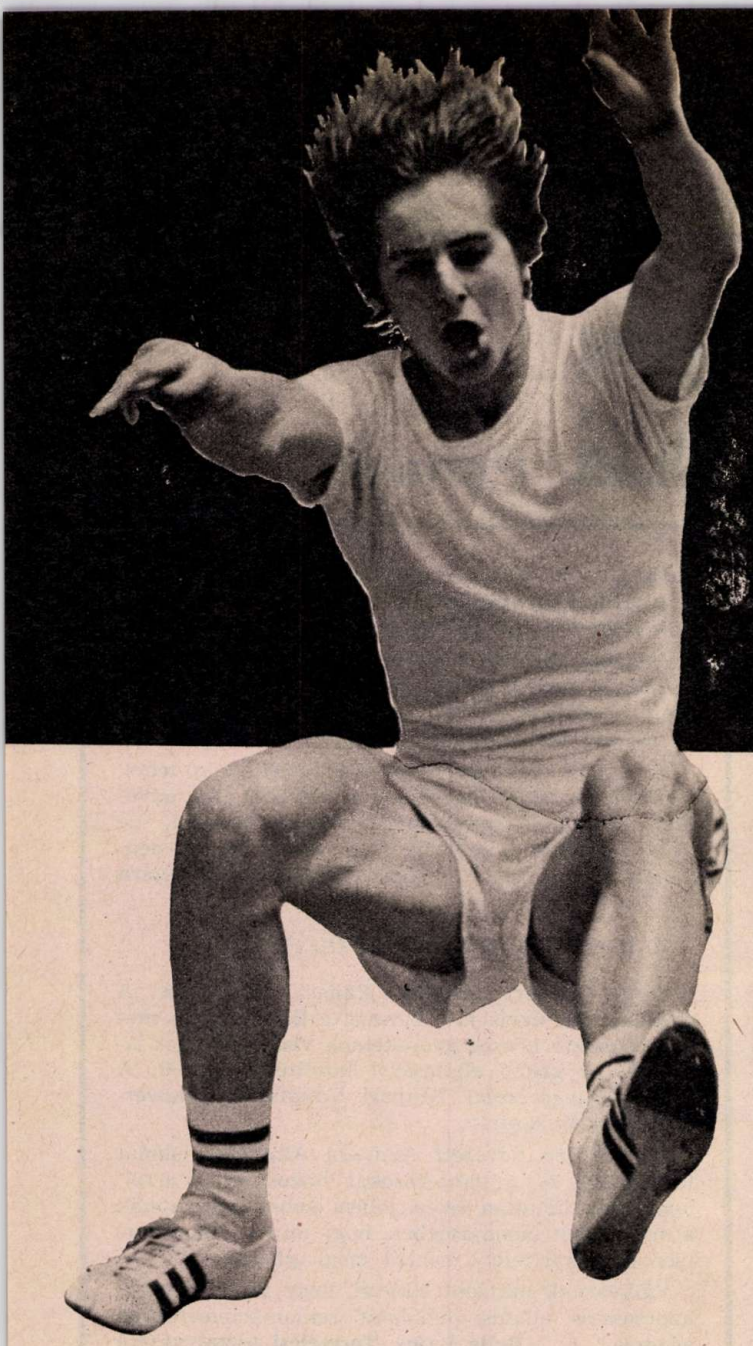

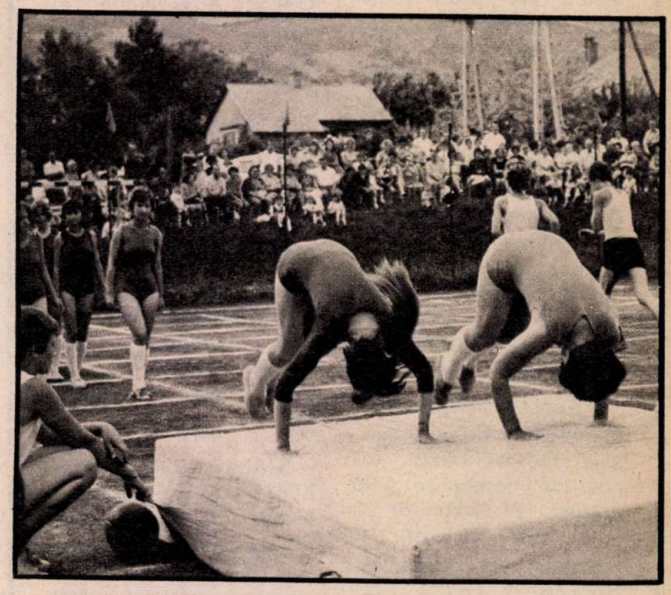

törővezetőket, a szakszervezeti és szövetkezeti mozgalom sportvezetőit, aktivistáit, hívjuk a sportbarátokat, hogy tudásukat, szakértelmüket, lelkesedésüket latba vetve szervezzék e mozgalmat, lelkesítsék a fiatalokat, s teremtsenek számukra mind több és érdekesebb, vonzó, magával ragadó testedzési, sportolási, versenyzési alkalmat, túralehetőséget.

Kérjük az úttörőcsapatokat és KISZ-szervezeteket, az iskolák vezetőit és nevelőtestületeit, a sportegyesületek irányítóit és aktivistáit, az üzemek, intézmények vezetőit, a társadalmi szervezeteket és szövetkezeti érdekképviseleti szerveket, az egészséges életért tenni tudókat, hogy a maguk területén, saját lehetőségeiket kihasználva minden erejükkel teremtsék meg az „Edzett ifjúságért" tömegsportmozgalom feltételeit.

Segítse elő egész társadalmunk, hogy minél több fiatal lehessen a mozgalom aktív részese, s így edzett, erős, egészséges gyermekek és fiatalok generációi készülhessenek a felnőtt, dolgos, az alkotó közösségi élet hétköznapjaira!

KISZ KÖZPONTI BIZOTTSÁGA, ORSZÁGOS TESTNEVELÉSI ÉS SPORTHIVATAL, MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGE ORSZÁGOS TANÁCSA, OKTATÁSI MINISZTÉRIUM

Nálunk történt, hogy...

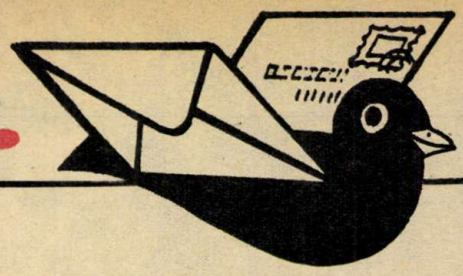

Mit üzen a Pajtás?

FARAGÓ IBOLYA, BALOTASZÁLLÁS; A Népsport címe 1085 Budapest, Somogyi Béla utca 6.

MÉSZÁROS EDIT, MAKÓ; Köszönjük a beszámolót. Ne okozz családást másoknak, oszd szét a leveleket — más iskolákba is — olyanoknak, akik tudnak és akarnak válaszolni!

ŐZE NOÉMI, SZÉKKUTAS; A Zivatar című versed tetszett: „Becsukódik minden virág, cseperegni kezd az eső, békahadak bujnak elő. Szörnyen dühöng az ég, S a víz? Mintha öntenék!" — Jó megfigyelő vagy!

MOLNÁR KATALIN, KISZOMBOR; A Csongrád megyei Pályaválasztási Tanácsadó Intézet címe: 6726 Szeged, Alsókikötősor 2. Írj az intézet címére!

LENYICZKI SÁNDOR, CEGLÉD; Tizenharmadik számunkban „Játszótéri illemtan" címmel találsz pályázatot. Gyakran megtörténik, hogy egy-egy cikk rejt érdekes feladatokat.

MEZEY ERZSÉBET, HŐGYÉSZ; A névhibáért elnézésed kérjük. Tudjuk, hogy nem Mező Erzsi vagy!

BERNÁT BEATRIX, ERDŐKERTES; SZŰCS JULIANNA, DOMSÓD; A versek gondolatai szépek, jól mutatják, hogy szeretitek az irodalmat.

GAJDOS JÁNOS, FELSŐSZENTISTVÁN; A Magyar Asztalitenisz Szövetség címe: 1143 Budapest, Dózsa György u. 1/3.

SZALAY CSABA MISKOLC; Sporteredményeitekhez gratulálunk! Reméljük zenekarotok is hamarosan „összerázódik" és sok örömet szerez majd a játék.

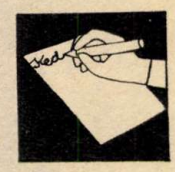

Panasz

Mielőtt a Kiváló úttörőmunkáért kitüntetést megkaptam, el sem hittem volna, hogy ilyen rossz minőségűek a „kiváló" jelvények.

Alighogy föltűztem, a zászló és a keret elvált egymástól. A láng leesett a zászlóról, nem lehetett feltenni a jelvényt, mert a fémtű nem ér el a kampóig, és még sorolhatnám a hibákat.

Ha valaki elérte azt, hogy kitüntetett úttörő lehet, megérdemli, hogy hordhassa a jelvényt. Az enyémet édesapám megpróbálta összeforrasztani, de minden ragasztás szétjött és a zászló festése megolvadt. **Kővári István, Szekszárd**

VÁLASZ TEJ- ÉS KAKAÓ ÜGYBEN

Egyik februári számunk „Panasz" rovatában „A gyerekeknek úgyis jó?" címmel a Bács-Kiskun megyei Akasztó község gyerekeinek viszontagságos iskolatej és kakaó ellátásáról közöltünk levelet. A közép-magyarországi Tejipari Vállalattól a következő levelet kaptuk:

„A cikkben nevezett Akasztói Általános Iskolát felkerestük és a panaszosokat biztosítottuk arról, hogy csak hibátlan csomagolású poharakat kapnak a megrendelt mennyiségben, hogy minden tanuló az igényelt iskolatejet-, kakaót megkaphassa.

Vállalatunk mindent elkövet, hogy az iskolatejjel kapcsolatos ellátási feladatát reklamációmentesen végezze." **Belle Lajos, Termelési osztályvezető Tormássy Miklós, Anyag-, áruforgalmi osztályvezető**

Csak röviden

BENDE ANIKÓ, DERECSKE: Csapatomban hat kiváló úttörő és hat kiváló kisdobos kapott kitüntetést. Jó úttörőmunkájukért több társam kapott dicsérő oklevelet. Büszkék vagyunk rájuk!

KÍVÁNCSI RAJ, FÜZESGYARMAT: Virágot és zászlókat vittünk a szovjet Nyikulin Fedov Vasziljevics emléktáblájához. Fényképet is készítettünk, amelyet elküldtünk a hős családjának.

TÓBIÁS ÉVA, ABDA: Csapatunk Radnóti Miklós nevét vette fel. A csapatnévadón a Mezőgép abdai üzemegységétől egy gyönyörű csapatzászlót kaptunk ajándékba.

FEJES EDIT, TÖRÖKSZENTMIKLÓS: Szeretünk kirándulni. Most a városhoz közeli erdőkkel, rétekkel ismerkedtünk. A Galambos tó eredetét kutatjuk.

SZALAY ERIKA, KARCAG: Úttörőmunkánkat eddig kiválóan teljesítettük. A hulladékgyűjtésben harmadik helyezést értünk el.

MORAVECZ ZSUZSANNA, SOPRON: Az Éneklő Ifjúság városi versenyén iskolánk karéneke arany fokozatot kapott.

BÉKE ÖRS, MOSONMAGYARÓVÁR: A Művészetek vándorútján akció keretében kiállítást rendeztünk. A tárgyak másik része — a népművészeti terítők, kancsók — gyűjtőmunkánkból származik.

ÚJVÁRI MÁRIA, FORRÁSKÚT: Az úttörőtanács akadályversenyt rendezett. Ebből az alkalomból nevelőink is alakítottak egy őrsöt. Játszottak, versenyeztek, daloltak, és jót mókáztak velünk.

Szeretnénk, minél több hasonló akadályversenyt rendezni!

Ezt a fényképet elküldtük Nyikulin Fedov Vasziljevics családjához

Hajrá Mirr-Murr!

Különösen a rajzfilmeket kedvelem. A bábfilmek közül a legjobban a Mirr–Murr tetszett, mert nagyon humoros és vidám. Sok társamnak szintén ez a véleménye. Szívesen látnánk a Flúgos-futam, a Frédi–Béni a Daktari és a Mézga család sorozatot, a Mazsolát és Böbe babát. Jó lenne, ha ezeket a kisfilmeket a tévé újra műsorára tűzné.

Szeretjük az ifjúsági filmeket. Örülnénk, ha újra megjelenne a képernyőn a Koldus és királyfi, a Tom Sawyer kalandjai, az Aztékok kincse, Elza és kölykei, a Három testőr és az Indiánok kincse című film.

Vasárnap több szórakoztató, ismeretterjesztő és mesesorozatot mutasson be.

Detry Márta és Papp Márta, Budapest

A Fehér delfin nagy sikert arat. Kedveltek a kalandfilmek. Kár, hogy kevés ifjúsági filmet vetít a televízió. A Pöttyös és a Csíkos könyvek hőseinek történetét is megfilmesíthetnék. Kérjük, mutassák be újra Nagy Katalin: Intőkönyvem története és Török Sándor: Csili-csala bácsi újabb csodái című filmet.

Bárczay Violetta, Budapest

MINDEN GYEREK NÉZI

A tavaszi szünetben nagyon érdekes és hasznos sorozatot láttunk a Szünidei matiné adásán belül. „Az állatbirodalom" volt a címe. Mivel – szerintem – a Szünidei matinét minden gyerek nézi, nagyon találó volt az a megoldás, hogy rajzosan mutatták be az állatok életét. Így a kisebbek is jobban odafigyeltek, hiszen olyan aranyos volt az a kismadár, vagy a mókus. Akarva akaratlanul ők is megjegyeztek fontos dolgokat.

Valljuk be, még nekünk nagyobbaknak is kevesebb erőfeszítést kívánt az, hogy ezt az ismeretterjesztő filmet – rajzos sorozatban – élhettük át.

Nagyon vártuk a hosszabb mesefilmeket is a matinéban, de sajnos csak kisfilmeket láthattunk.

Gordos Angéla, Egyházasgerge

Mozdulj!

A labdadobástól a palacsinta evésig szembekötősdi, futás, minden volt a „Mozdulj" című sportvetélkedőben. Csupa kedves játék, szórakozás. Csak az volt a rossz, hogy én nem lehettem ott, és az, hogy a futást a palacsinta evés után ütemezték be. Nem lehetett könnyű.

Az sem volt igazságos, – ahogyan én láttam –, minden csapatban csaltak egy kicsit. Kár volt! Amúgyis mindenki jutalmat kapott.

Mi is mozdultunk, hiszen másnap anyu palacsintát sütött, mi pedig; apu, testvéreim és én az udvarban és a kertben egyet futattunk és kaptunk palacsintát.

Szücs Ildikó, Szentes

SZÍVESEN LÁTNÁNK

FÓRUM GYEREKEKNEK

Szegeden a Madách Imre Általános Iskola 7/a. osztályába járok. Úttörőcsapatom a 2131-es számú Madách Imre Úttörőcsapat. Nálunk az a szokás, hogy a csapat rendszeresen rendez fórumokat. Ilyenkor az iskolába híres embereket pl. színészeket, írókat vagy külföldi kollégistákat hívunk meg, olyanokat, akik Szegeden élnek. Ezek a fórumok igazán érdekesek, gyakran izgalmasak. Szívesen látnánk a nekünk szóló tv-fórumokat is.

Juhász Erika, Szeged

SZERETEM AZ ÚTIFILMEKET

Mi nagyobbak már nem különösebben élvezzük a mesét, a kicsiknek meg némelyik valóságos rémtörténet. Osztálytársaimnak is, nekem is tetszett viszont a Csinom Palkó, Csinom Jankó. Szerintem ez is gyerekműsor volt.

A báb és rajzfilmekhez nincs különösebb érzékem, viszont szeretem az útifilmeket; kisfilmeket halakról, tengerekről, madarakról stb. Mindebből kiderül, hogy szeretem a híradót is. Jó lenne, ha lenne híradó a mi korosztályunk számára. Jó volt a Hétmérföldes kamera. Az időpontot is úgy kell megválasztani, hogy már itthon legyünk, sőt esetleg a leckével is elkészüljünk mire jön a mi műsorunk.

Zombai Ágnes, Szekszárd

AKIKET SZERETÜNK

Iskolánkban tanít Papp Albert, rajz—földrajz szakos tanár és festőművész. Képeivel nemrégiben vált ismertté. Budapesten a Fényes Adolf teremben volt kiállítása. Néhány újságban írás jelent meg róla, mi ezeket kivágtuk és a rajzterem faliújságára tűztük. Most képei közelebb kerültek hozzánk, mivel az iskolánkkal szemben levő Művelődési Otthonban tekinthetők meg. Festményeiben a falusi élet tükröződik.

Képeit látva elgondolkoztam azon, hogy lehetne a televízióban „Akiket a gyerekek szeretnek" címmel egy adássorozat, a mi javaslataink alapján.

Varga Katalin, Tatabánya

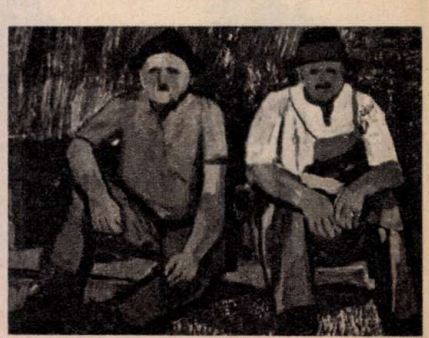

Kedves tanárunk Papp Albert szívesen festi a munkában elfáradt embereket

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küld be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: május 22.

*

A rejtvényeket Horváth Anna (keresztrejtvény), Forrai G. János, Mező István, Füleki János, Ipacs László és Szitás György készítették.

EGY REJTVÉNYBEN – HÁROM REJTVÉNY

1. Ismerd fel a rajzokat, majd találd ki, hogy melyik rajzhoz milyen más tárgy tartozhat. (Példaként: ha egy nyereg lenne lerajzolva, ahhoz egy ló tartozna, vagy cipőhöz láb . . .)

2. Ha ezzel megvagy, akkor a betűturmixból keresd ki azokat a betűket, melyekkel azok a bizonyos tárgyak neve kezdődik.

3. Ha jól oldottad meg a feladatot, 10 betű marad, ezekből rakj össze egy értelmes szót, és ezt küldd be megfejtésként. Tehát egy rejtvényben — három rejtvény!

ÁRNYJÁTÉK LEÓVAL

Az öt árnyék közül melyik tartozik Leóhoz, a francia gyereklap (PIF) figurájához?

FORGASD IDE, FORGASD ODA

Helyes állásban, folyamatosan összeolvasva egy kedvelt ifjúsági tv-műsor nevét kapod.

A	G	Á	S
A	S	R	Á
T	K	A	I
L	U	T	N
E	N	I	T

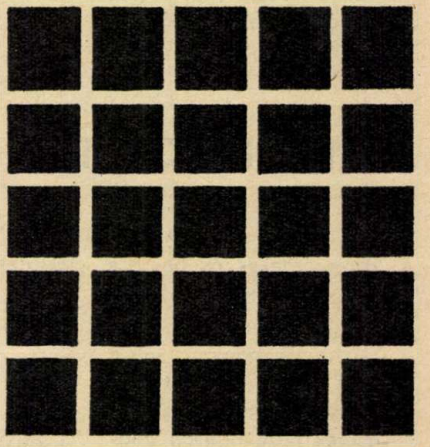

LÁTOD-E?

A fehér vonalak kereszteződésénél szürke pontok látszanak. Nézd meg figyelmesen, valóban vannak ilyen szürke pontok? Milyen jelenség következtében „látod" a valóságban nem létező pontokat?

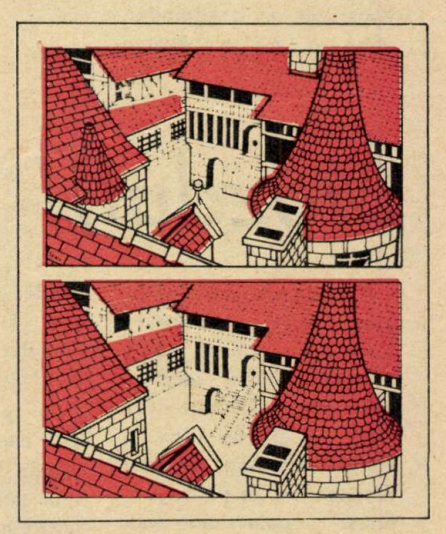

VÁRUDVAR

A két, látszólag egyforma várudvar rajzon tizennégy eltérés van, melyek ezek?

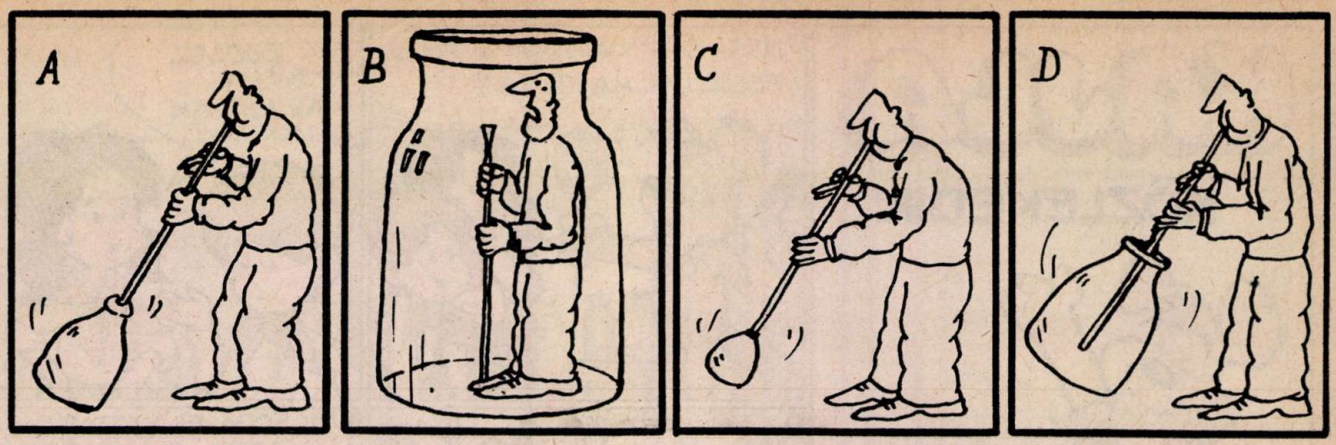

ÜVEGFÚVÓ

Rakd időrendi sorrendbe a négy rajzot!

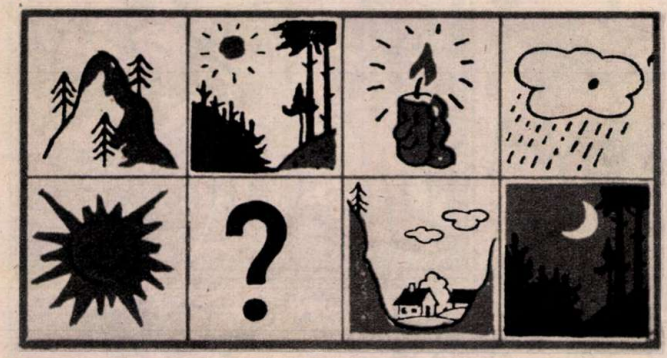

FEHÉR-FEKETE ELLENTÉT

Négy rajz közül háromnak megtalálod az ellentétét is. Melyek ezek? S melyik rajz az, amelyiknek nincs meg a párja? Vajon mit kellene rajzolni a kérdőjel helyére?

A TV ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMAIBÓL

Rejtvényünk fő soraiban a tv állandó műsorszámaiból rejtettünk el néhányat. Ezeket küldjétek be megfejtésül.

VÍZSZINTES: 1. A tv népszerű műsora. 11. Kosarak. 12. Talpon lenni. 13. Női becenév. 14. DÚ. 15. A cérium és a szén vegyjele. 16. A levesben van! 17. Szükséges. 19. Heyerdahl két hajójának neve. 20. Vágnak. 23. Idegen kettős betű. 25. Ésszel felfogja. 26. Meg . . . , elteszi láb alól. 28. Habzó ital, régiesen. 30. Vera egynemű betűi. 31. Érzékszervei egyikével észlel. 32. Idős. 34. Jóval aratás előtt kell megtenni. **35. Az amatőr filmesek műsora.**

FÜGGŐLEGES: 1. Szarvával feszi a bika. 2. Gyermekded. 3. Itt-ott fehér szálak vannak a hajában. 4. Akó kevert betűi. 5. Egyforma betűk. 6. Valaminek a tetején helyet foglalni. 7. Üres tál! 8. Tréfa. 9. Híres gyomai nyomdász család. **10. Szombat esti műsorszám. 14. Hetenként jelentkezik ez a híradó.** 17. Fényképezőgép alkatrésze. 18. Irány. 21. Kiejtett betű. 22. Gyümölcs. 23. A gabonaszemek kiverésére való eszköz. 24. Halfajta. 27. Timur . . ., nagy mongol uralkodó volt. 29. Román és török autók betűjele. 31. ÉEP. 33. Egerben van! 34. Kiejtett betű.

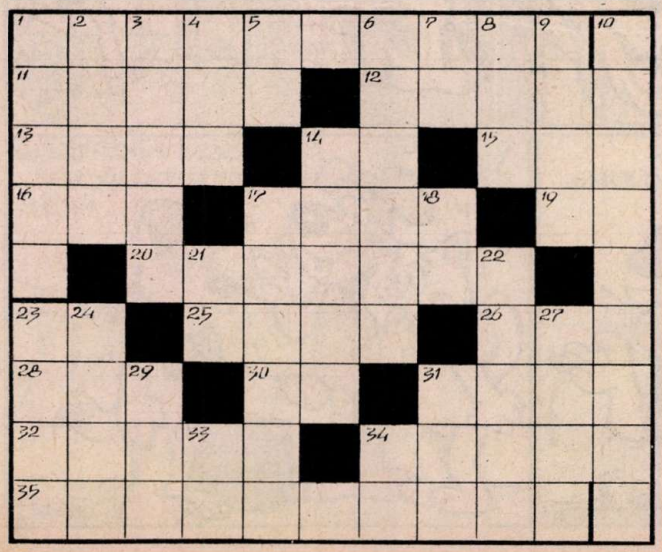

KÉPREJTVÉNY – IFJÚSÁGI REGÉNY

Egy népszerű ifjúsági regény címét rejtettük el a képrejtvényben.

ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?

Ha igen, színezd ki a táblákat a megfelelő színekkel, majd párosítsd a számokat a következő meghatározások betűjelével!

a — Egyéb veszély; **b** — Megfordulni tilos; **c** — Helynévtábla; **d** — Sebességkorlátozás vége; **e** — Kötelező legkisebb sebesség vége; **f** — Lakott terület kezdete.

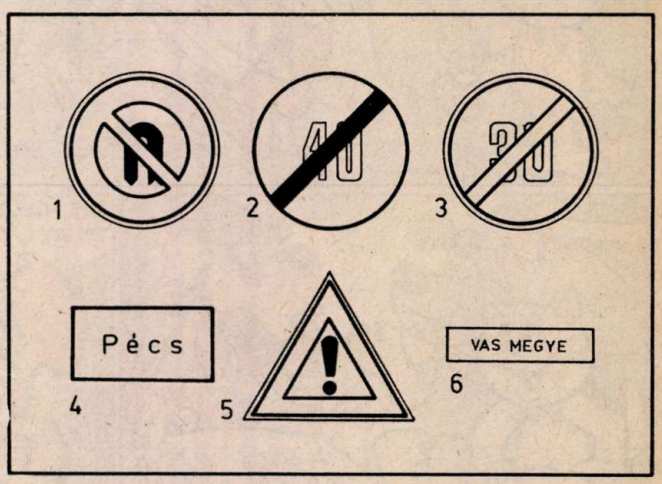

NINCSEN PÁRJA! SEGÍTS RAJTA!

Az egyik számmal jelölt rajznak nincsen betűs párja. Mit tennél a hiányzó helyre?

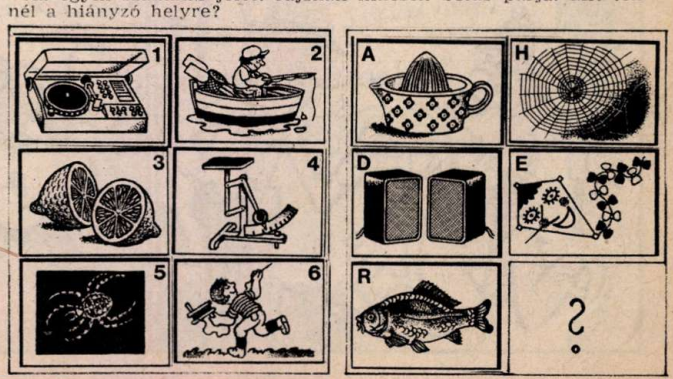

KAJLA KÖZLEKEDIK

RAJZ: DARGAY ATTILA
SZÖVEG: SZIGETI PIROSKA

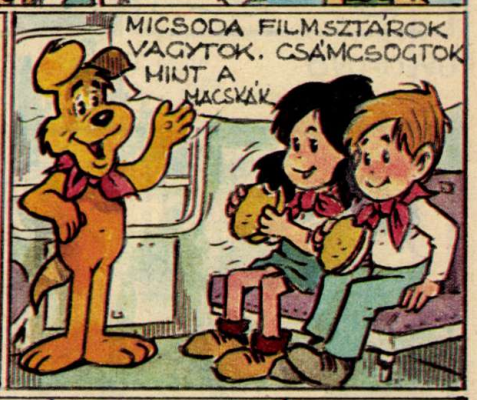

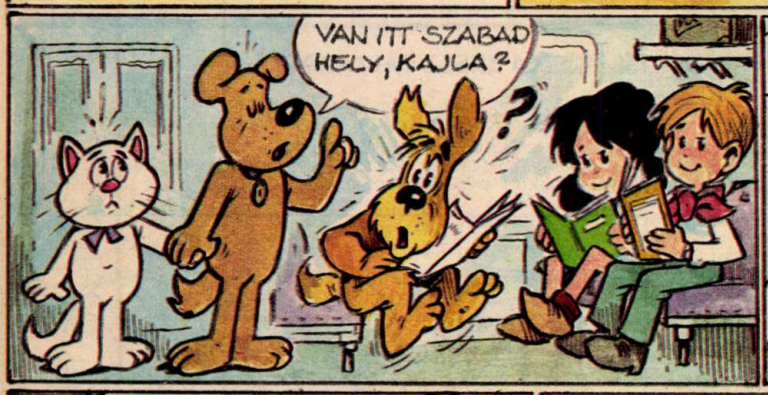

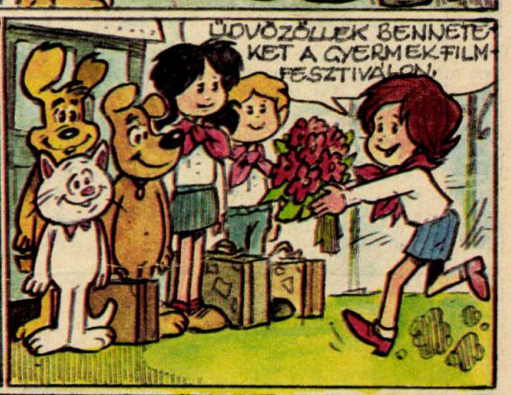

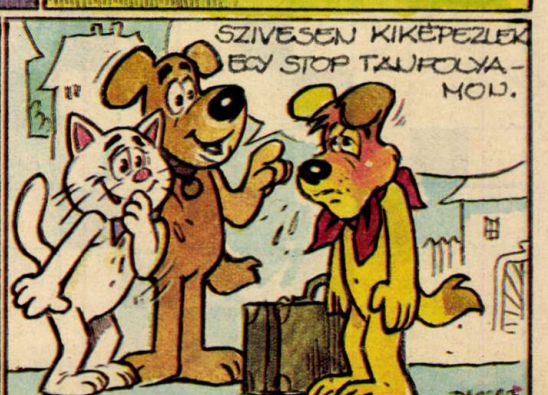

JÓ MEGFIGYELŐ VAGY?

Ha igen, rakd időrendi sorrendbe a négy sakktábláról készült képet!

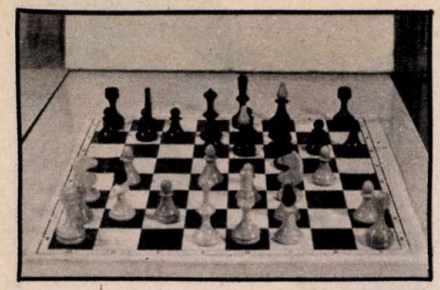

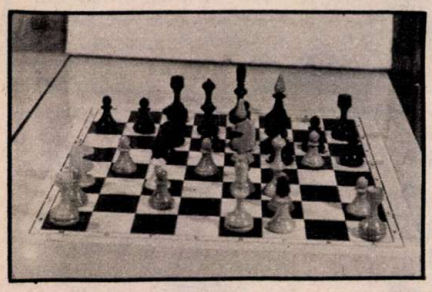

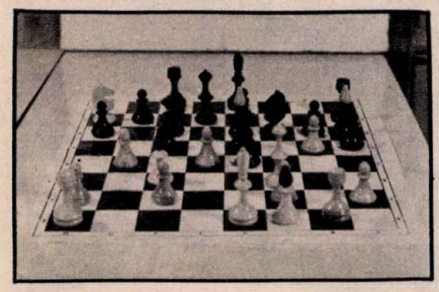

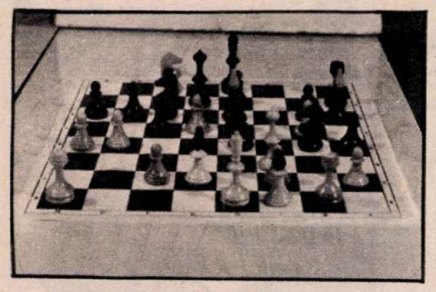

NYERTESEINK (15. sz.)

Czvalinga Ildikó, Székesfehérvár; Csabai István, Izsófalva; Csuti Eleonóra, Mátyásdomb; Horváth Éva, Nagykőrös; Jurák Andrea, Budapest; Kulcsár Ildikó, Gönyü; Lanczki Mariann, Szentistván; Marinka Ildikó, Debrecen; Nagy Beáta, Szolnok; Nagy László, Budapest; Orosz Mária, Tornaszentandrás; Orlik Ilona, Monor; Ónodi Anikó, Kemecse; Pálovics Csaba, Budapest; Pál Mariann, Martfű; Polgár Gizella, Törökszentmiklós; Takács Magdolna, Mezőkövesd; Tavasz Éva, Kőszeg; Vajda Rita, Budapest; Vasvári Ilona, Bácsalmás.

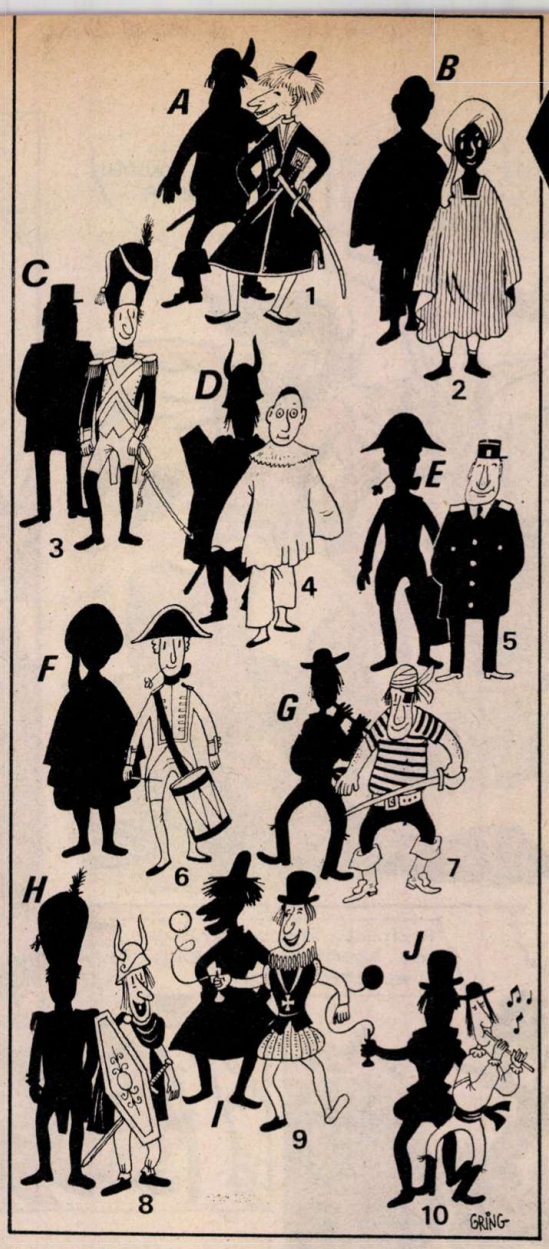

EMBEREK – ÁRNYÉKOK

Tíz embert látsz e rajzon és ugyanannyi árnyékot. De egy kis baj van: az árnyékok nem megfelelő helyre kerültek.

Próbáld megkeresni a tíz árnyék gazdáját!

KERESD A PAPAGÁJT! II.

A képen látható madarak közül válaszd ki az igazit. Melyik az? A levelezőlapon csak a kiválasztott madár számát kell feltüntetni. A sikeres megfejtők között a héten újabb papagájt és papagáj-házat sorsolunk ki.

Címünk: 1137 Budapest, Jászai Mari tér 5. A borítékra írd rá: Keresd a papagájt!

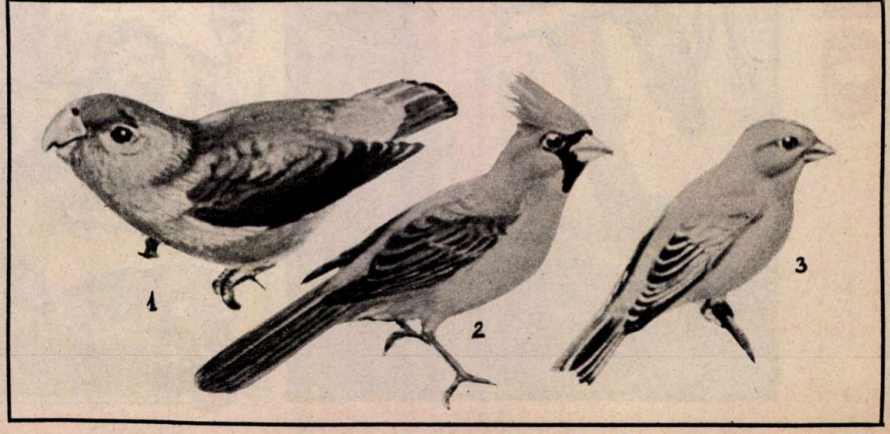

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 121-541, 121-549, 121-989.

Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.1102 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztők: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

OKADA megmenti a nép kincsét 13.

77|20
XXXII. ÉVF. • 1977. MÁJUS 19. • ÁRA: 2,– Ft
PAJTÁS

PEST MEGYÉBEN JÁRTUNK

FOTÓ: SZALAY BÉLA

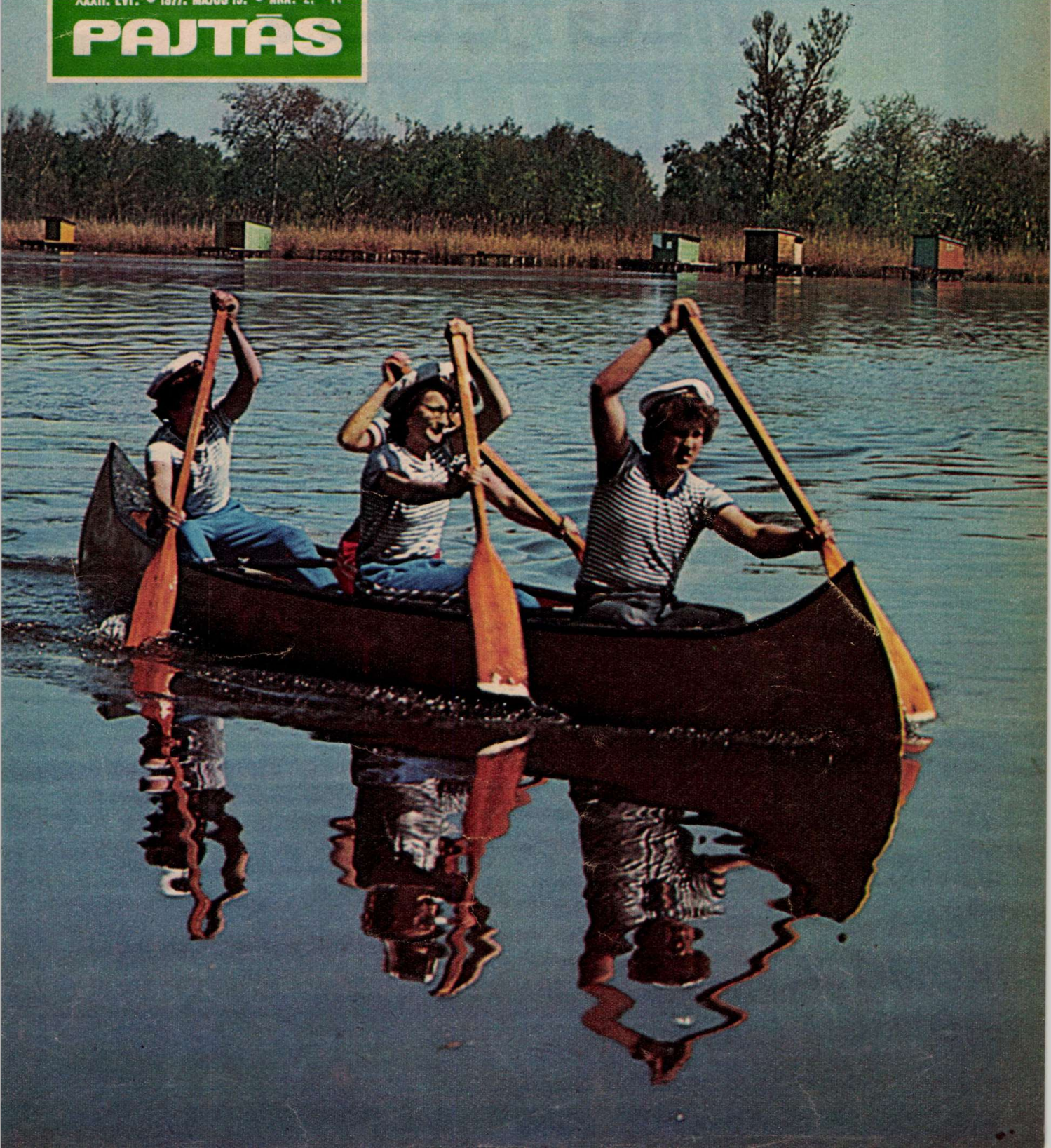

Pest MEGYÉBEN JÁRTUNK

DR. CSICSAY IVÁN, A PEST MEGYEI TANÁCS ELNÖKHELYETTESE

A JÁTSZÓTÉR KOMOLY DOLOG

Azt kérdeztem tőle, hogy Pest megyének melyik táján élne legszívesebben, ha most újból gyerek lenne.

– Szentendrén. Olyan ez a város, mint egy ékszerdoboz. Meg olyan, mint egy óriási játszótér. Egyetlen pontja sincs, amely ne kínálna látnivalót, szépséget, érdekességet. Itt a Duna, itt vannak a vadregényes hegyek...

Dr. Csicsay Iván, a Pest megyei Tanács elnökhelyettese azért – így – felnőtt fejjel is szívesen ellátogat Szentendrére. Amikor csak ideje van, bár az elég ritkán akad. Egy egész megye közoktatási, művelődési és egészségügyi problémáit igazgatja, s Pest megye az ország harmadik legnagyobb megyéje.

Előveszi a pipáját, s miközben rágyújt, úgy sorolja a megye adatait, hogy alig győzöm feljegyezni.

– Különleges ismertetőjelünk, hogy nincs megyeközpontunk. Budapest az ország fővárosa, miért is mondanánk, hogy megyeszékhely? Úgy alakult, hogy Szentendre lett a kultúra, Cegléd a mezőgazdaság, Vác a munkásmozgalmi múlt és az ipar központja... Nálunk megnőtt a járási székhelyek szerepe. A megye területe 6393 négyzetkilométer. Lakóinak száma 956 000. Hét város, ötvennégy nagyközség, száztizenkilenc falu van a megyében. Régen mezőgazdasági terület volt, ma fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari megye. A keresőképes dolgozók 42%-a iparban dolgozik. Naponta 183 000 ember utazik budapesti munkahelyre. Ők az ingázók, akik 3–4 órát töltenek utazással. A fővárosnak kell a munkaerő, ám ez azt jelenti, hogy ötévenként egy városnyi – 40–50 ezer – ember települ be a megyébe. A legsűrűbben lakott megye a mienk.

– Hány iskolájuk van?

– 335. És ez egyre kevesebb! Arra kényszerülünk, hogy új iskolák helyett tantermeket építsünk a régi iskolák mellé. Tudja mennyibe kerül egy új tanterem teljes költsége? Hárommillió forintba. Pedig az iskolákhoz tornatermek, konyhák, éttermek is kellenének. És egyre több játszótér. Igen, a játszótér komoly dolog. A gyerekkor tartozékai, főleg városban, hiszen falun ott az erdő, a hegyoldal, meg a rét.

– Látom, szívén viseli a gyerekek sorsát.

– A gyerek felnőttel egyenrangú ember a társadalomban. Így hát nincs külön gyerekprobléma. Nem lehet mindegy senki számára, milyen körülmények között tanul, nevelődik, játszik, edződik a holnap felnőttje. A lehetőségeken belül napról napra többet akarunk adni a gyerekeknek. A megyében négy ifjúsági házunk, egy úttörőházunk, három ifjúsági parkunk, négy üdülőtelepünk van. És tizenhárom úttörőtáborunk! Az ötödik ötéves tervben 477 tanteremmel bővül az iskolahálózat. Valószínű, hogy ehhez még hozzáadhatunk egy-két terven felüli tantermet is.

– Tervezi a terven felülit?

– Ha én most felsorolnám, milyen a megyében a társadalmi összefogás, nem csodálkozna a merészségemen. Legutóbb 220 tantermet terveztünk, s 507 lett belőle. Üzemek, szövetkezetek, szocialista brigádok, szülői munkaközösségek fogtak össze a gyerekekért. Pontosabban a gyerekekkel, hiszen úttörőink is munkát kértek és kaptak. És nagyszerűen helytálltak. Iskolák, sportpályák, játszóterek épültek. A tervezett 2005 óvodai férőhelyből is így lett 10 600.

– Mire a legbüszkébb a megyében?

– Százhalombattára, erre a semmiből óriássá nőtt olajkombinátra, meg az új kórházakra, meg hogy az új lakások 51%-át fiatal házasok kapják...

Aztán megint Szentendrét említi.

– Itt alakult ki a megye kulturális központja. Szeretnénk ha az ifjúság művészeti nevelésének is központjává tehetnénk. Sok szép múzeumunk, kiállításunk és alkotóműhelyünk van. A zebegényi Szőnyi István alkotóházban nyaranta még úttörő-képzőművész tábort is szervezünk. A Dunakanyar, Szentendre talán a legszebb része az országnak. Aki nem járt még erre, az sokat veszített. Meg is hívom ide az ország valamennyi úttörőjét. Ne legyen gondjuk, hogy merre menjenek kirándulásra!

Szigeti Piroska

JUTALOM VONAT

— Már a napokat számolgatjuk, azt, hogy hányat kell még aludnunk, amíg felvirrad június 5. reggele — mondta izgatottan Giber Gyöngyi, a szobi 2. számú Általános Iskola tanulója.

— Miért, mi lesz akkor?

— Szolgálatba megyünk. Az idén mi dolgozunk először a börzsönyi úttörővasúton, ahogy mi mondjuk: a „jutalomvonat"-on.

— Iskolánkból huszonkét úttörő teljesít majd szolgálatot az úttörővasút Kismaros és Királyrét között húzódó tizenkét kilométer hosszú vonalán — szólt Járik László, csapatvezető.

— Hogyan választották ki őket?

— A jó magaviselet mellett legalább négyes tanulmányi átlagot kellett elérniük a jelölteknek. Természetesen a jó úttörőmunka is feltétele volt a válogatásnak.

— Mivel töltik majd a szabad idejüket az úttörővasutasok?

— Egy nap szolgálatot két nap pihenő követ. Ezen a környéken, a Börzsöny varázsos táján, rengeteg szép kirándulóhely van, a pompás táborozási lehetőségekről nem is beszélve. Mi már most elhatároztuk, hogy Szokolyára feltétlenül elmegyünk. Itt volt Mátyás király kedves vadászterülete, itt született Mányoki Ádám, Rákóczi Ferenc híres udvari festője. A legjobb táborozási helynek Királyrét, és az ott fekvő erdei tisztás fölötti Várhegy ígérkezik. Innen gyönyörű turista úton lehet eljutni a Börzsöny legszebb pontjaira, a Magas Taxra, a nagyhideghegyi turista házhoz, a Csóványosra.

Június ötödikétől kezdve tehát ismét Pest megyei úttörővasutasok teljesítenek szolgálatot a tavaly felavatott börzsönyi úttörővasúton. Kéthetenként újabb és újabb csoportok állnak munkába, de a fentiekből az is kiderül, hogy jut idejük majd pihenésre, túrázásra is.

A csodálatos vidék természetesen nemcsak őket várja, hanem mindannyiunkat...

B. F.

Fotó: Székely Tamás

1. Az úttörőszoba sok omszki albumot és emléket őriz
2. Autómotor szerelés a Hőerőmű tanműhelyében
3. Hetenként ezerötszáz gyerek úszik a medencében
4. Nem könnyű a tölcsér forrasztása
5. Szovjet és magyar úttörők Omszkban

A SZÁZ ARCÚ CSAPAT

Az 1999. számú Ságvári Endre Úttörőcsapatnál jártunk Pest megye új iparvárosában

Százhalombatta főterén nyíló szirmú kővirág. Az új iparvárosban, ahová a Szovjetunióból, a Barátságvezetéken érkezik a kőolaj, szobrot emeltek a magyar—szovjet barátságnak. December 6-án minden évben úttörőstaféta indul innen a Duna-partra. Vöröskő obeliszk jelöli a célnál, hogy 1944-ben a felszabadító szovjet csapatok ott keltek át a folyón.

A szovjet harcosok névsorát, akik Százhalombattánál haltak hősi halált, az itteni gyerekek segítségével szerezték meg. Az iskola MSZBT-tagcsoportja és a gyerekek orosz levelező szakköre ugyanis kapcsolatba lépett Pest megye testvérmegyéjével, és Omszk 3. számú iskolájával. Az omszki úttörők és felnőttek keresőklubja felkutatta az elesett hősök hozzátartozóit. Hazánk más részein elesett omszki katonák sírját is segítettek megkeresni a százhalombattai gyerekek. Az első magyar úttörődelegáció innen utazott Szibériába.

— Legnagyobb élményünk a szovjet Hősi Városok emlékműveinek megkoszorúzása volt. De magyar hősök, a város 1919-es védői, Ligeti Károly és társai emlékművére is elhelyeztük virágainkat — emlékezik Horváth Tamás és Baráth Tibor.

Ezen a nyáron omszki gyerekek viszonozzák a látogatást.

Ám a battai gyerekek nemcsak Omszkban, saját városukban is gyümölcsöző kapcsolatokat teremtettek. Az üzemek patronálását bizonyítja például a tanuszoda, amelynek megvalósulásához az építőanyagon kívül több mint egymillió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a nagyvállalatok dolgozói.

A csapatban egy sereg ifivezető tevékenykedik. Az ifivezetők mellett más közösségek is résztvesznek a gyerekek patronálásában. Minden rajjal szerződést kötött egy KISZ-alapszervezet vagy egy brigád.

A gyerekek is felkeresik az üzemeket. A Dunai Kőolajipari Vállalatnál a hetedikes és nyolcadikos kémikusoknak és fizikusoknak valóságos kis birodalmat rendeztek be. Tervezik azt is, hogy kutatók, szakmunkások mellé beosztják „inaskodni" a gyerekeket... A Temperáltvizű Halszaporító Gazdaságba először a vakációra szerződött el egy-két gyerek, később biológus kör lett belőle.

A Duna-menti Hőerőműben a hetedikesek és nyolcadikosok szerelőcsoportja tevékenykedik. Munkájukról ezt mondta a hetedikes Kányási János:

— Kalapácsot készítettünk, fémfűrésszel, lemezből tölcsért forrasztottunk, tehergépkocsi-motort szerelünk, egyszerű áramköröket állítunk össze.

Sportszakkörök és vízi-úttörők, modellezés és bábozás, nyelvi labor és KRESZ-udvar... Ezerarcú a százhalombattai úttörőcsapat.

Padányi, Szalay, Gámán

RAGASZKODÓK

— Márpedig mi azt akarjuk, hogy saját úttörőotthonunk legyen. 1960-tól 1968-ig öt különböző helyen voltunk, 1968-tól pedig sehol... Meguntuk a várakozást, meguntuk, hogy mindenütt csak kegyelemből tűrnek meg minket.

— És hol akarjátok felépíteni a csapatotthont?

— Az iskola udvarán.

Ez a párbeszéd három évvel ezelőtt hangzott el Pátyon, a 2986. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat parlamentjén.

ez az épület. A rajok, az őrsök itt tartják a foglalkozásaikat, itt dolgozik a hat szakkör is.

— Innen minket már nem tudnak kitenni — mondja Junek Károly —, ez már végleg a miénk. Ahol csak tehetjük, el is mondjuk ezt, hogy ne feledjék, mi nagyon ragaszkodunk e magunk emelte kis házhoz.

*

Ragaszkodás. Pátyon lépten-nyomon ebbe a kifejezésbe ütköztem. Az úttörők ragaszkodnak otthonukhoz, a csapathoz. Tizennyolc ifivezető dolgozik itt, közülük öten klubvezetők. Valamennyien ebben az iskolában voltak úttörők. Az úttörőtanács jelenlegi titkára, ifjabb Gombás Gábor is a ragaszkodásról szólt.

— Nagyon megszerettem az úttörőmunkát.

— Miért?

— Elsősorban azért, mert önállóan engedtek dolgozni. A mi úttörőtanácsunk segítség nélkül, önállóan szervez mindent, tulajdonképpen az ellenőrzés is felesleges. Legutóbb a Tanácsköztársaság tiszteletére rendeztünk ünnepséget. Előtte pedig iskolai karneválunk aratott nagy sikert. Akkor még a játékokat, a táncokat is magunk találtuk ki.

— Milyen táncot?

— A madzagost, meg a léggömböst. A madzagosnál egy zsinór alatt kell minden párnak eltáncolni,

Azóta már büszkén áll az ötven négyzetméter alapterületű csapatotthon...

*

Junek Károly csapatvezető nem szépíti a múltat.

— A környék két termelőszövetkezetétől néhány ezer forintot kaptunk, ezenkívül sikerült harminc panelelemet szereznünk. Az otthon szinte teljes egészében társadalmi munkában készült el. Elsősorban a gyerekek jóvoltából. Többször előfordult, hogy amit a felnőttek nem vállaltak, azt hatodikos fiúkkal megcsináltam.

A csapatotthont tavaly, a gyermeknapon avatták fel. Azóta kétszázötven gyereknek valóban otthona

csakhogy ezt a zsinórt mindig lejjebb és lejjebb teszik, a végén már guggolni kell. A léggömbösnél pedig minden lánynak a cipősarkához kötünk egy léggömböt. Az a pár győz, amelyik a legtovább épségben megőrzi a léggömböt.

— Néha nem okoz gondot az önállóság?

— De, mégis, azt hiszem, jobb, ha mi magunk között vitában döntjük el, hogy mit hogyan csináljunk, mintha csak feladatként kapnánk meg.

— Miről szoktatok vitatkozni?

— Legutóbb például az úttörőtanács ki akart zárni egy fiút a csapatból, mert nem vett részt az őrsi foglalkozásokon. Én ellenéztem, mert tudtam, hogy ez a srác otthon nagyon nehéz körülmények között él, a szülei elváltak, mégis nagyon sok társadalmi munkát vállal és teljesíti is vállalásait. Végül nem zártuk ki, beszéltünk a fejével...

*

Búcsúzás előtt a csapatotthon előtti rönkpadon ülve beszélgettünk.

— Ide szalonnasütőt építünk — mutatott a sarokba Junek Károly.

— Szép lesz — sóhajtott fel Gombás Gabi. — Szeretnék jövőre is csapattitkár lenni — nézett a fiú a tanárra.

Tekintete aztán megpihent az épületen. Hosszan, féltő szeretettel nézte a házat, amit ő is épített.

Amelyben többek között önállóságra nevelték.

Bőcs Ferenc
Fotó: Gámán Gábor

VISEGRÁDI VARÁZSI KERT

Kétszázmillió forint. Ennyibe kerül a visegrádi kirándulóközpont, amelyet a Pilisi Parkerdő Gazdaság épít.

A Duna-kanyar gyöngyének nevezett Visegrád környékén, 80 hektárnyi területen, lassan, de biztosan kibontakoznak a „varázskert" körvonalai. Lesz itt többek között libegő, szánkó- és sípálya labdázópark, játszó-park, mini-játszóterek, sőt, még „Panoráma-omnibusz" is, amelyet két lovacska húz majd menetrendszerűen.

HEGYBONTÁS

Papp Miklóssal, az egyik építésvezetővel éppen „hegybontás" közben találkoztunk.

— Itt, — mutatott körbe — a Nagyvillám és a Kisvillám között autóparkolót építünk. No, meg elkészítjük néhány jurtasátor alapját. Ehhez persze egy kicsit megnyirbáljuk a két hegyet. Le-lecsipegetünk az oldalukból.

— Milyen egy jurtasátor?

— Műanyag vázra műanyag ponyvát terítünk, a teteje lukas lesz. Természetesen, ha esik az eső, akkor befedhető. Próbaképpen nyolcat állítunk itt fel.

— Milyen új szálláshelyek épülnek még?

— Gondolunk az iskolásokra, a csoportos kirándulókra is. Harminc-harmincöt személyes hálóhelyeket építünk, ezek lesznek a legolcsóbbak.

MINI-ÁLLATKERT

Különlegesség lesz a mini-állatkert. A különböző háziállatok, amelyeket a városi gyerekek már csak tankönyvekből ismernek; a ló, a szamár, a tehén, a juh, a tyúk, a kakas és társaik egy mini-állatkertben szabadon járnak-kelnek majd itt. Megismerhetjük szokásaikat, életmódjukat...

A kirándulóközpont elsősorban a testedzést, az aktív pihenést szolgálja. Az erősítő parkban az eszközöket két méretben készítik el, egyiket a felnőttek, a másikat a gyerekek használhatják. Így tervezik az akadály-park felszereléseit is.

Külön öröm, hogy a sí- és szánkópálya egész évben használható, — az előbbi csehszlovák, az utóbbi NSZK-beli — műanyagból készül.

USZODA A HEGYOLDALBAN

A hatalmas kirándulóközpontból legelőször egy úszómedencét adnak át. Alighogy elhagyjuk Visegrádot, Esztergom felé haladva az út baloldalán, a Lepence-patak mentén gépóriások marják, harapják a földet, betonkeverők pörögnek lendületesen. Az országút közelében, a domboldalan már készen áll a medence, égszínkék műanyag borítja oldalát, alját. A munka olasz szakemberek irányításával folyik.

— Mikor avatják fel az uszodát?

— Úgy tervezzük, hogy ezen a nyáron már használhatják a fürdőzők — feleli az építésvezető.

Ez lesz hát az első lépés, amelyet sok követ még, amíg teljesen elkészül és benépesül a Duna-kanyar pompás kertje.

B. F.

Pest MEGYÉBEN JÁRTUNK

Nem viccből »hadonászunk«

Négyezernégyszáz kisdobos és úttörő vett részt május 9-én a Bem József SE sportpályán megrendezett ünnepségen. A díszszemlét bemutató, majd nagyszabású akadályverseny követte. A lövészetből, kötél- és gerendamászásból, kúszásból és kislabda-, illetve gránáthajításból álló viadal ugyancsak próbára tette a csapatok felkészültségét.

Ági vezérsége

Nem csak ünnepélyes alkalmakra, díszszemlére készülnek a ceglédi úttörőgárdisták. Az „Asztalos János" és a „Mező Imre" út-

Ahol egykor Dózsa György mondott gyújtó beszédet, ahol Kossuth Lajos 1848-ban ezreket toborzott a honvédsereg zászlója alá,

ott most az úttörőgárda készül, hogy megőrizze és megőriztesse Cegléd hősi, történelmi hagyományait.

törőgárda zászlóaljban folyamatos a kiképzés, a felkészülés. Mi többek között egy-egy közlekedési és lövész-szakaszt látogattunk meg.

A nagyszerű közlekedési parkban, amely társadalmi összefogásból épült, Magyari István rendőr főtörzsőrmester segédött kísérőnkül.

— Ezek a gyerekek — mutatott a parkban nyüzsgő kerékpárosokra — az Asztalos János zászlóalj tagjai, a Mészáros Lőrinc iskola tanulói, nagyszerűen fejlődnek. Érdekes módon csak egy lány van közöttük, Fülöp Ági, de ő a vezetőjük.

Ez csak első hallásra lepett meg bennünket. Azután Ági „vezérsége" természetessé vált, mert megtudtuk, hogy már kisdobos korában remekül szerepelt a KRESZ-vetélkedőkön.

— Mi a feladatotok? — kérdeztem tőle.

— Délben az iskola előtt vigyázunk a kisebbek biztonságos közlekedésére, tulajdonképpen egy kicsit irányítjuk a forgalmat.

— Van tekintélyetek?

— Hát kezdetben nem nagyon vettek komolyan bennünket az autósok, de aztán egyszer-kétszer felnőtt rendőrök álltak mellettünk, s akkor már mindenki megértette, hogy nem viccből „hadonászunk" a kezünkkel.

A szabályokat ismerni kell

A két zászlóalj hat századában lövész-, közlekedési (rendész-), egészségügyi, elektronikai és híradós szakasz tevékenykedik. Az egyik legvonzóbb, legnépszerűbb szakasz a lövészeké. A Földváry Károly iskolában jól felszerelt pincelőteremben gyakorolhatnak a szakasz tagjai.

— Nagyon lelkesek és szorgalmasak a gyerekek — mondja Tóth Jánosné tanár. — Szeptemberben alakult meg szakalegységünk, novemberben ismerkedtünk meg a fegyverekkel, a lőtéri szabályokkal és akkor tettünk ünnepélyes esküt is. Januárban tartottuk a harcászati kiképzést, áprilisban az atomfegyverek elleni védekezés módjaival ismerkedtünk meg, májusban letettük a szakpróbákat és a városi úttörőgárda-szemlén búcsúztunk egymástól, a gárdától.

A felsorolás természetesen nem teljes, csak ízelítőül ragadtunk ki néhány érdekesebb részletet feladataik sorából, de ez is bizonyítja, színvonalas felkészülés folyik a lövészszakaszokban.

Amerre jártunk Pest megyében, mindenütt elismeréssel szóltak a ceglédi úttörőgárda zászlóaljairól. Nem állhattuk meg, Sebők Pálnak feltettük a kérdést:

— Mi a magyarázata ennek a jó hírnévnek?

— Talán, mert a városi úttörőelnökség honvédelmi szakbizottságának vezetője, Makány István főhadnagy, külön hivatásának tekinti feladatát, s olyan szenvedéllyel cselekszik, hogy mindenkit magával ragad.

Cegléd az úttörőgárda biztos, erős vára. Olyan úttörők élnek itt, akik nem hoznak szégyent azokra a ceglédiekre, akik hűséggel álltak Dózsa György, Kossuth Lajos mellé, és nem hoznak szégyent az úttörőgárda névre se.

Bőcs Ferenc
Fotó: Gámán Gábor

HA VÁROS LENNE...

Százharminc érdi iskolás mondott véleményt lakóhelyéről, tárta fel, ami a szívét nyomja. S én alig hallottam még gyerekeket olyan ragaszkodással, büszkén beszélni a szűkebb hazáról, mint őket. Nagyon fájlalják, hogy községük mammutnagysága ellenére sem kapta meg a városi címet. De mégsem cserélnék fel a kartávolságnyira levő Budapesttel. Közülük százan felnőttként is csak Érden szeretnének élni.

AZ ŐSEMBER IS...

Höss Klári nagymamáját asztma kínozta, amikor idekerültek és most csak akkor köhög, ha megfázik. A hetedikes Pető Katit orvosi tanácsra kicsi korában hozták ide a szülei és azóta számára is csupán rossz emlék e kegyetlen betegség.

— Nem véletlenül épül annyi nyaraló Érden. Tiszta levegőjét gyógyszerként ajánlják az orvosok — mesélte Valkai Sanyi. — A község egyik oldalát a Duna határolja. Vadregényes erdők, szigetek váltogatják egymást. Gyümölcsös ligetek díszítik a tájat.

— Egészen friss felfedezések bizonyítják, hogy az ófalu határában tanyát ütött az ősember is és szívesen pihentek meg a Budára tartó rómaiak — újságolta Nagy Anikó. — Kedvelte e helyet a névadó, a honfoglaló csapatok egyik vezére, Érd is. Azt hiszem, kevesen tudják, hogy az ország három minaretje közül az egyik nálunk áll.

Szót kért Pető Kati.

— Határunkban szabadtéri múzeum nyílhatna. Itt áll Szapáry Péter kastélyának romja és látható egy emlékmű, ahonnan II. Lajos király a mohácsi csatába indult. A legenda szerint rossz jelként könyvelték el, hogy lova a falu határában megbotlott. Érdekesség még Mátyás király kutyavárának maradványa.

Szentmihályi Jutka úgy tudja, hogy Érd lakóinak többsége „bevándorló". Olyan lakos, aki Budapesten, Százhalombattán talált munkára, de otthont nem kapott. 16—20 ezer ember kel útra reggelenként. Még szerencsének is tartja, hogy az emberek mennek a gyárhoz és nem a gyár jön a helyükbe. Hiszen akkor vége lenne a csendnek, szép környezetnek, a jó levegőnek.

— Én Érden akarok élni mindig. Szeretem a fákat, a füveket, a virágokat — mondta Jutka.

JÁTSZÓTÉR NÉLKÜL

A 7. sz. iskolában kerekasztal-beszélgetésre invitáltam néhány gyereket, köztük olyanokat, akik az úttörőparlamenten szószólók voltak. Arra próbáltam feleletet keresni, hogy miért lenne jó, ha Érdet városi rangra emelnék.

— Elsősorban azért, mert közművesítenének. Nem kellene gyalogolni a vízért. És még mutatóba sem maradna olyan ház, mint Orbán Brigittáéké, ahol villany helyett petróleumlámpa ég — jelentette ki Höss Klári, az úttörőtanács titkára. — Igaz, hogy Brigittáéknál már kész az új ház terve, amelybe villany kerül, de az utca sarába beleragadnak, ha esősre válik az idő.

— A mi utcánkban, az Akácfa utcában járda sincs. Azt megértem, hogy az útépítés sok pénzbe kerül, de a játszótérhiány a község szégyene — mondta Tar Jancsi. — Az óvodásokon kívül négyezer általános iskolás lakik itt, és egyetlen játszótér sincs. Kiszorítanak bennünket a grundjainkról is.

Budapesttől 17 kilométerre található Érd. Közép-Európa legnagyobb községe. Lakóinak száma: 44 ezer. Területét a hajdani főváros nagyságával mérik, s azt mondják, hogy magassága megegyezik a Gellérthegy szintjével.

— Hihetetlen, de igaz, amit Karlovszky Marika nénitől, a budai járás úttörőelnökétől hallottam. Mellettünk folyik a Duna, de a gyerekek 98 százaléka nem tud úszni — magyarázta Hóvári Zoli. — A folyóparton csak zugfürdőhely van. Hidegvizű strandunk ajtajára — úgy hírlik — végleg kikerül a „zárva" felirat, mert képtelenek megoldani a gyorsabb vízcserét.

— Budapest közel van. Ott válogathatunk is a strandok között. De csillagászati összegbe kerül a lubickolás. Egy alkalomra csak az autobuszjegyre ugrik egy húszas — mondta Aulich Laci. — Szeretem én is Érdet, de őszintén szólva azt se bánnám, ha valóra válna a régi szóbeszéd és községünk Budapest egyik kerülete lenne. Így a kék busz is kijárna és az út csupán 1,50-be kerülne.

Németh Gabriella is várospárti. De mindenképpen meghagyná a település kert- és üdülőjellegét. A közművesítés könnyítésére azonban, különösen a városközpontban szaporítaná a háromemeletes házakat.

— Iskolánkban háromműszakos a tanítás. Nemcsak az idő, a hely is kevés az úttörőmunkára. Ezért szorgalmazzuk annyira az úttörőház ügyét.

VÁLASZRA VÁRVA

Pál Erika arról ábrándozik, hogy ha kihasználnák a természeti adottságot, a közeli erdőben szép sportpályát létesíthetnének. És egy táborhelyet, ahol a helybeli csapatok tagjai bármikor sátrat üthetnének, játszhatnának.

— Ha Érd város lenne, talán eltűnnének a cigányputrik, saját kórházzal rendelkeznénk. Elérnénk, hogy az áruházban válogathatnánk a ruhák, a cipők, az úttörőfelszerelések között — érvelt Gyenis Ági.

A kerekasztal-beszélgetés témája az úttörőparlament napirendjén is szerepelt. A kívánságokat írásba foglalták és küldöttséggel a községi tanács elnökéhez továbbították. Kiderült, hogy az intézkedéshez nincs is szükség városi címre. A hajdani kaszinó épületét máris kijelölték úttörőháznak.

— Ígéretet kaptunk, hogy azonnal elkezdik egy játszótér tervezését, ha akad rá hely. Mi felkutattunk néhányat, de választ még nem kaptunk — mondta Aulich Laci.

Érd négyezer gyereke figyel a tanácsházára türelmetlenül. Remélik, hogy ennyi idő után a tanács nem szóban, hanem kész tervekkel, tettekkel ad feleletet az úttörőparlamenten elhangzott kérdéseikre.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

MAJD PÁNDRA GONDOLOK

Míg hárman a padon szorongtunk, a többiek a zöld fűben hevernek. Kényelmesen, félkönyékre dőlve, az apró, sárga virágokat tépdesve beszélgetnek. A barátnők egymás mellé húzódnak, csak Molnár Laci hallgat. Kezét összefonva, hunyorgó pillantással néz ránk, mintha azt kutatná: valóban igazat mondtunk? Tényleg írni akarunk róluk? Hiszen itt Pándon olyan egyszerű az élet...

Múlt és jelen találkozik a szeszélyesen, furcsán kapcsolódó mondatokban. Egy másodperccel ezelőtt még a nagyapák idejét idéztük, most pedig egyetlen hatalmas lépéssel a mába értünk.

Tíz osztály – kétszáz gyerek. Másnak talán mindez kevésnek tűnik – de akik itt ülnek, nem számokban mérik saját életüket.

– Kétszáz gyerek – folytatja halkan a gondolatot Masi Julianna. – De micsoda kétszáz! – néz körül társain. – Aki ebbe az iskolába jár, ebben a faluban él – ismeri egymást. Barátok vagyunk, mindannyian. Kicsik és nagyok, fiúk és lányok... Nálunk nem számít a kor, mi összetartozunk.

A szavaknál most erősebb a kép. Ahogy elnézem az egymás pillantásaiból, mozdulataiból értő fiúkat, lányokat, az akaratlanul is egymás mellé ülő gyerekeket – tudom: ezt az összetartozást csak részben fejezik ki a szavak. Ez a csoport évek óta érlelődött, erősödött, vált igazi, tartós közösséggé.

– Pedig szigorúak vagyunk! – bólint rámpillantva László Ibi. – Nem kerülhet bárki közénk. Talán felnőttesen hangzik, de nálunk csak egy dolog számít: ki milyen ember. Talán ezért is lettünk ilyen erősek... Mert nekünk csak az a fontos; valaki jó, rossz, becsületes, vagy éppen...

– Vagy?

– Alkalmatlan a közösségi életre! – vágja rá a választ Heka Margit. – Mert ha arra gondol – néz rám komolyan – hogy ez attól függ; valaki cigány-e vagy sem? Hát téved!

Lakatos Ibi – mintha csak igazolná barátnőjét csendesen folytatja.

– Mi együtt nőttünk fel. Együtt kezdtük az iskolát. Közel is lakunk egymáshoz. Azzal sosem törődünk, a másiknak barnább a bőre.

– Egy csapatba tartozunk – mosolyog Kolompár Laci. – Sport, játék, tanulás, csak együtt jó! Ha süt a nap, összekapjuk magunkat, és kirándulunk. Elmegyünk a Mélyárokba, főzünk, akadályversenyt rendezünk. Délutánonként futballozunk, kézilabdázunk.

– Ha győznek a fiúk – meséli Lakatos Juli – kólát, csokoládét kapnak.

– Ha nem?

– Barackot! – csattan fel a nevetés. – De a fejükre!

– Nemrégiben új úttörőszobát kaptunk! – újságolja apró termetű Heka Feri. – A Művelődési Házban van, és gyönyörű! Végre teljesült az álmunk, igazi klubdélutánokat rendezhetünk. És megkérhetjük Lakatos Julit, hogy énekeljen nekünk.

Julika boldogan bólint.

– Jó hangja van – súgja Molnár Laci. – És mindig szívesen szórakoztat minket.

Míg a fényképek készülnek, Heka Margit mellém ül.

– Lehet, hogy máshol – kezdi csendesen – ha dolgozni fogok, éreztetik majd velem: cigány vagyok. Ha akkor nagyon szomorú leszek, majd Pándra gondolok. Itt lettem olyan, hogy nem ismerem a megkülönböztetést.

Csengetnek. A kezek összekapcsolódnak, a menet az osztályok felé indul.

Emberséget, helytállást, sokan tanulhatnának tőlük...

DOBOZY ZSUZSA
Fotó: WAGNER MARGIT

Egy nap története. Balaska Tünde, Balik Mónika, Kollár Márti és a többiek csak a legjellemzőbb dolgokat mesélték el nekünk, ám aki rájuk figyelt, megértette: náluk apró tettekből lesznek a nagyok.

KERÉKPÁROK SORAKOZNAK

Reggelenként az udvaron néma hadseregként sorakoznak a biciklik. A fiúk és a lányok már a padban ülnek, néhány perc múlva felberreg a csengő, s a tápiószentmártoni iskolában kinyílnak a könyvek, füzetek. Megkezdődik a tanítás, izgalmas pillanatok váltják egymást. Aki jól felelt, elégedetten ül vissza helyére, a többiek feszülten figyelik az osztálykönyvben lapozgató tanárt.

Fogynak a napok, minden óra egy-egy utolsó lehetőség arra, hogy év végén jobb legyen a bizonyítvány. S, hogy ez valóban sikerüljön — a 2982. Petőfi Sándor Úttörőcsapat tagjai délutánonként az üres tantermekben gyülekeznek. A tanulópárok csendesen figyelnek, kézbe kerülnek a földrajz atlaszok, matematika könyvek, füzetek. Akinek nincs szüksége segítségre — ételhordóval a kezében az öregek otthona felé indul. Ebédet visz a betegeknek, meglátogatja őket, elbeszélget velük, aztán ismét visszatér az iskolába.

Később benépesül az udvar, a sportolók mindennapi edzésüket tartják, a futók elszántan küzdenek a másodpercekért, a távolugrók a centiméterekért... A KRESZ-parkban biciklik száguldanak, a gyerekek játszanak, szórakoznak. Aki elfáradt — az öreg fán pihenheti ki magát. Erőt gyűjthet az újabb próbára, hogy este ott legyen a tanácsház előtt. A tápiószentmártoni gyerekek minden este itt találkoznak, hogy a tanulás után kocogjanak, sportoljanak. Felkészüljenek a másnapi munkára, megbeszéljék élményeiket, jól érezzék magukat barátaik között...

Dobozy—Wagner

AZ ÚR TÖRPÉK FOGSÁGÁBAN

ÍRTA: VASVÁRI FERENC
RAJZOLTA: ENDRŐDI ISTVÁN
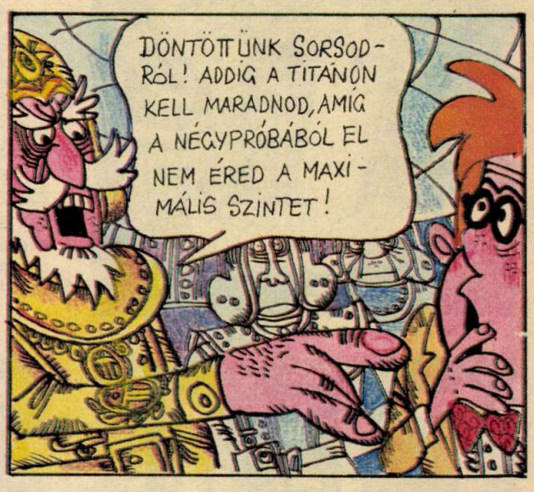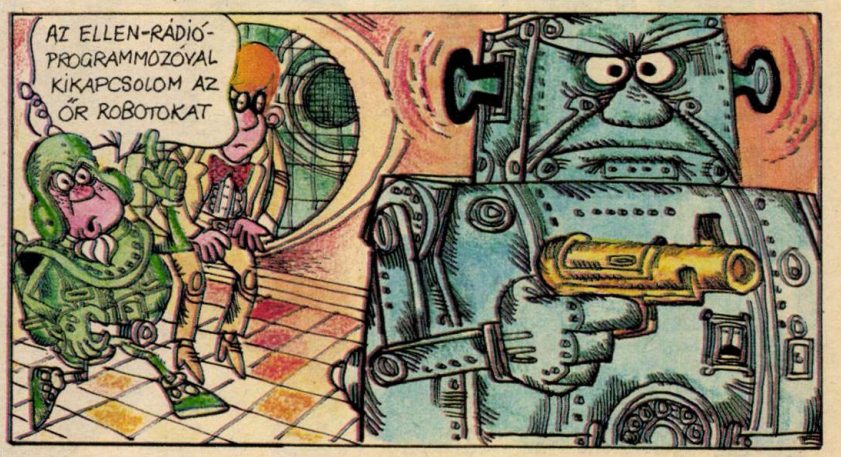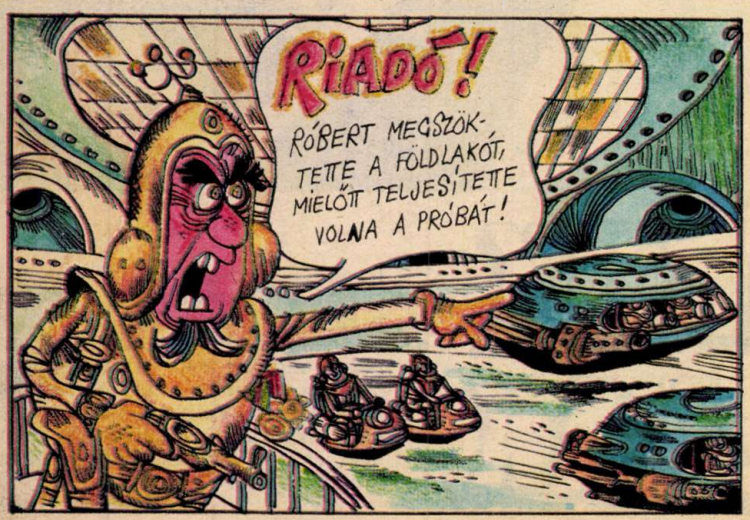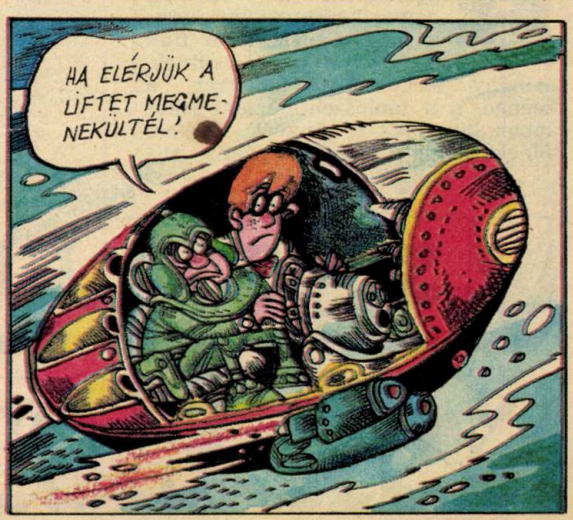
6